

Засновники: Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Виходить двічі на тиждень.*
Головний редактор В. Горовий, д-р іст. наук, професор, заступник гендиректора НБУВ. *Редакційна колегія:* Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. *Бюлетень підготували:* Т. Гранчак, О. Ворошилов. *Адреса редакції:* НБУВ, просп. 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044) 524–25–48, (044) 525–61–03. E-mail: siaz2014@ukr.net, www.nbuviap.gov.ua. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження із СІАЗ: siaz2014@ukr.net**

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

Додаток до журналу «Україна: події, факти, коментарі»

**№ 90
(17 грудня 2015 р.)**

ЗМІСТ

У ЦЕНТРІ УВАГИ.....	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС.....	3
ЗАКОНОДАВЧА.....	Ошибка! Закладка не определена.
ВИКОНАВЧА ВЛАДА.....	Ошибка! Закладка не определена.
ПОЛІТИКА	Ошибка! Закладка не определена.
ЕКОНОМІКА	Ошибка! Закладка не определена.
ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ	Ошибка! Закладка не определена.

У ЦЕНТРІ УВАГИ

Спільна заява Президента України, Прем'єр-міністра України та Голови Верховної Ради України

Шановні співвітчизники!

За рік, що минає, спільними зусиллями Президента, Верховної Ради та уряду вдалося зупинити наступ агресора. Відроджені Збройні сили України отримали належне фінансування з державного бюджету. Створена міжнародна коаліція на підтримку України. У складних перемовинах із міжнародними партнерами було досягнуто домовленостей про реструктуризацію зовнішнього боргу нашої держави. В останньому кварталі поточного року в умовах війни та втрати значної частини промислового потенціалу українська економіка продемонструвала перші ознаки зростання. Уперше з 1991 р. Україні вдалось позбутися енергетичного шантажу Росії. Децентралізація стала реальною зміною системи влади, яку виборював Майдан. Відбувається структурна реформа енергетичного сектора держави. Започатковані системні перетворення у напрямі антикорупційної політики.

Ми пройшли складний шлях до виконання Україною всіх вимог для скасування візового режиму з державами ЄС. З 1 січня наступного року між Україною та Європейським Союзом запрацює режим поглибленої та всеохопної зони вільної торгівлі. Це стало можливим лише завдяки злагодженій роботі Президента, Верховної Ради та уряду. Досягнення української влади визнають наші західні партнери та підтримують реалізацію розпочатих реформ.

Сьогодні надважливо не зупинятися на половині дороги, адже нам належить пройти весь шлях до Українського успіху. Такі важливі для держави реформи стануть запорукою нашої перемоги над агресором і служитимуть підставою для якнайшвидшого членства України у Європейському Союзі і НАТО. Свідомі того, що будь-які зволікання з якісним перезавантаженням держави гратимуть на руку зовнішньому ворогу.

Серед першочергових завдань найближчих тижнів:

- посилення боєздатності Збройних сил України;
- ухвалення змін до податкового законодавства, які запропоновані Кабінетом Міністрів України та визначені Президентом України як невідкладні;
- прийняття Закону «Про державний бюджет України на 2016 рік»;
- рішення, які забезпечать продовження співпраці України з Міжнародним валютним фондом;
- підтримка кроків уряду та Національного банку з економічної стабілізації та оздоровлення фінансово-банківського сектора;
- завершення процедури внесення поправок до Конституції України щодо децентралізації;
- внесення змін до Конституції України в частині судової реформи.

Для ухвалення критично важливих для Української держави рішень у четвер, 17 грудня, має відбутися позачергове засідання Верховної Ради України.

Нині як ніколи необхідні єдність, взаємна підтримка та спільна подальша робота Президента, Верховної Ради та уряду. Питання про зміну Прем'єр-міністра – не перебуває на порядку денному.

Потрібно поставити понад усе інтереси України, вгамувати політичні пристрасті та показати політичну культуру, гідну європейської країни.

Ми засуджуємо істеричну антивладну, антиурядову та антидержавну кампанію, організовану корумпованими олігархами.

Також, ми вважаємо неприйнятними будь-які форми взаємопоборювання всередині парламентської коаліції як такі, що «ллють воду на млин» ворогів української державності та демократії.

Ми єдині у баченні стратегії розвитку держави. Коаліційна угода закріплює план конкретних кроків щодо її реалізації. Дискусії мають стосуватися оптимальних шляхів утілення цього плану.

Єдність, яку ми демонструємо нині, є ключовим фактором успішних змін у країні.

Саме цього чекає від нас суспільство – і в цьому наша найвища відповідальність. Слава Україні!

Голова Верховної Ради України В. Гройсман

Президент України П. Порошенко

Прем'єр-міністр України А. Яценюк (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 15.12).*

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

А. Рябоконт, мл. науч. сотр. «СІАЗ» НБУВ

Продление моратория на продажу земель сельскохозяйственного назначения в отзывах экспертов и СМИ

Президент Украины П. Порошенко подписал проект закона № 3404 «О внесении изменений в раздел X “Переходные положения” Земельного кодекса Украины относительно продления запрета отчуждения сельскохозяйственных земель».

Как известно, ранее Верховная Рада продлила запрет на продажу сельскохозяйственных земель до 1 января 2017 г.

В частности, Законом устанавливается, что до вступления в силу закона об обороте земель сельскохозяйственного назначения, но не ранее 1 января 2017 г., запрещается внесение права на земельную долю (пай) в уставные капиталы хозяйственных обществ.

До вступления в силу закона об обороте земель сельскохозяйственного

назначения, но не ранее 1 января 2017 г., не допускается: купля-продажа земельных участков сельскохозяйственного назначения государственной и коммунальной собственности, кроме изъятия (выкупа) их для общественных потребностей; покупка-продажа или иным способом отчуждение земельных участков и изменение целевого назначения (использования) земельных участков, находящихся в собственности граждан и юридических лиц для ведения товарного сельскохозяйственного производства, земельных участков, выделенных в натуре (на местности) владельцам земельных долей (паев) для ведения личного крестьянского хозяйства, а также земельных долей (паев), кроме передачи их в наследство, обмена земельного участка на другой земельный участок в соответствии с законом и изъятия (выкупа) земельных участков для общественных нужд, а также кроме изменения целевого назначения (использования) земельных участков с целью их предоставления инвесторам – участникам соглашений о распределении продукции для осуществления деятельности по таким соглашениям.

Законом устанавливается, что купля-продажа или другим способом отчуждение земельных участков и земельных долей (паев), определенных этим законом, вводится при условии вступления в силу закона об обороте земель сельскохозяйственного назначения, но не ранее 1 января 2017 г., в порядке, определенном документом.

Соглашения (в том числе доверенности), заключенные во время действия запрета на куплю-продажу или иным способом отчуждения земельных участков и земельных долей (паев), определенных этим законом, в части их покупки-продажи и иным способом отчуждения, а также в части передачи прав на отчуждение этих земельных участков и земельных долей (паев) на будущее являются недействительными с момента их заключения (удостоверения).

Отметим, что впервые мораторий на продажу земель сельскохозяйственного назначения был введен с 1 января 2002 г., со вступлением в силу Земельного кодекса, как временной меры. Планировалось, что мораторий просуществует до 2005 г., но его затем не единожды пролонгировали. Отменить мораторий планировалось с принятием законов о рынке земли и о государственном земельном кадастре. И если первый документ до сих пор разрабатывается, то второй был принят в 2011 г., но вступление его в силу перенесли на 1 января 2013 г., как и срок отмены моратория. Но уже через год, в декабре 2012 г., вступил в силу Закон «О внесении изменений в Земельный кодекс Украины», который продлил мораторий на куплю-продажу земель сельскохозяйственного назначения до 1 января 2016 г.

В конце марта текущего года Президент Украины П. Порошенко призвал политические силы и общественность обсудить вопрос формирования рынка земли, так как отмена моратория на продажу земель сельхозназначения является одним из требований ключевого кредитора Украины – Международного валютного фонда и прописана в коалиционном соглашении.

Однако еще несколько месяцев назад Премьер-министр А. Яценюк заявил, что наша страна не сможет запустить полноценный рынок земли с 2016 г., аргументируя это несовершенным законодательством, а также опасениями по поводу «разбазаривания» украинских земель. «При существующей законодательной базе у нас с 2016 г. заработает не рынок земли, а базар земли, – сказал А. Яценюк. – Нам надо выработать экономическую и политическую позицию по этому вопросу. Я первый, кто заинтересован в инвестициях в агросектор, но допустить разбазаривание и распродажу земли, что бы появились лендлорды, мы не имеем права».

Он поручил Министерству экономического развития и торговли совместно с Министерством аграрной политики и продовольствия, а также Государственной службой геокадастра сформировать пакет законопроектов, способствующих запуску земельного рынка.

Наряду с разработкой законопроектов А. Яценюк поручил наконец-то завершить начатую несколько лет назад инвентаризацию земель, а также провести переговоры с возможными инвесторами и общественностью, чтобы выяснить наиболее острые и болезненные вопросы земельных отношений.

Кроме того, Премьер-министр поддержал инициативу Государственной службы геокадастра провести эксперимент публичной продажи государственных земель сельскохозяйственного назначения на аукционах. «До снятия моратория вам нужно провести эксперимент, который я категорически поддерживаю – избирательный эксперимент по поводу публичной и прозрачной продажи государственных земель на аукционах. Мы увидим и рыночную конъюнктуру, и механизм, и стоимость», – отметил А. Яценюк.

Между тем, спустя несколько месяцев после поручений Премьер-министра, зарегистрированных в Верховной Раде законопроектов, которые дали бы возможность решить земельную проблему, так и не появилось.

Как заявили в Государственной службе геокадастра, на сегодня после «кардинальных» изменений проект закона «Об обороте земель сельскохозяйственного назначения» в очередной раз был передан на рассмотрение Министерству регионального развития, строительства и жилищно-коммунального хозяйства.

Сложно поверить в то, что за столь короткий срок анонсированный Премьер-министром пакет законов вообще мог появиться. Делегируя свое поручение сразу трем госструктурам, Премьер-министр тем самым отодвигал сроки его выполнения – договоры, собрания, согласования, уточнения...

В действительности правительству ничто не мешало заниматься земельной реформой весь текущий год. Весной, когда Президент П. Порошенко поднял этот вопрос, его обсуждение проходило весьма активно – разрабатывались концепции, проводились общественные слушания, эксперты наперебой доказывали необходимость земельного рынка в Украине и готовность к нему, пророчащие колоссальные инвестиции, развитие инфраструктуры, растущую занятость и рай на селе. Постепенно, в виду отсутствия продвижения в вопросе организации рынка земли,

наметился спад в интенсивности дискуссий.

Сейчас же эксперты разделились во мнении – одни считают, что продление моратория не оправдано и приведет к еще большей тенизации земельных отношений, другие указывают, что отмена моратория приведет к обезземеливанию селян и скупке паев зарубежными инвесторами и отечественными олигархами.

Один из главных аргументов, которые уже много лет приводят противники отмены моратория, – риски концентрации земли в одних руках. Однако многие эксперты земельной отрасли не согласны с этим мнением как с нормативно-правовой точки зрения, так и с точки зрения желания селян продавать свою землю.

Как отмечает член правления, доктор экономических наук А. Мартын, на сегодня продать землю готовы лишь 10–15 % населения, и то эта цифра обусловлена исключительно большим количеством нереализованного предложения на рынке, которое накопилось за 15 лет действия моратория. «Ежегодно на рынке недвижимости принимают участие 2 % всей недвижимости. Но поскольку искусственно сдерживали рыночный оборот, добились того, что уже 10–15 % готовы продать свои земли», – сказал А. Мартын, отметив, что продать свою землю в случае запуска рынка земли селяне смогли бы по цене около 20 тыс. грн/га. По словам эксперта, исходя из размера среднего пая в 4 га, сумма, которую получили бы они, была бы достаточно существенной.

Президент ассоциации «Земельный союз Украины» А. Кошиль также считает, что массовой распродажи земли в результате снятия моратория не будет. «Мы проводили эксперимент, сколько селян готовы продать землю, действительно ли это массовое явление и какую цену они хотят... Количество звонков было небольшое, и те люди, которые звонили, называли цену от 50 до 100 дол. за сотку. Если перевести это на гектар, то это от 5 до 10 тыс. дол. Очень мало людей, которых обстоятельства подталкивают к тому, чтобы продать землю дешево. Но и они не готовы продать ее по 300 дол./га. Возможно, есть крайние случаи, но этот рынок сильно переоценен с точки зрения возможностей продажи», – отметил А. Кошиль.

Кроме того, по мнению экспертов, опасения А. Яценюка по поводу появления «лендлордов» – олигархов, которые могут выйти на рынок и скупить большое количество земельных паев за бесценок, не совсем соответствуют реальности. Крупным иностранным инвесторам или агрохолдингам просто невыгодно приобретать крошечные участки селян. «Пай в 4 га, а это – средний размер по Украине, мало интересует любого инвестора, особенно если он находится посредине поля и до него тяжело организовать подъезд», – пояснил А. Кошиль.

Действительно, крупные компании не интересуются небольшими паями. Купив один такой участок, им придется договариваться с владельцами соседних двух, трех, десяти паев. Это – слишком непредсказуемый для бизнеса путь.

Чтобы снять озвученные риски, необходимо соответствующее

законодательство, которое сделает рынок земли прозрачным, а селян – защищенными в правовом поле.

Как отметил помощник-консультанта Комитета Верховной Рады по вопросам аграрной политики и земельных отношений С. Биленко, проблемы с земельной законодательной базой есть, но они никак не связаны с мораторием. «В земельном законодательстве, действительно, есть очень много проблем, которые нужно закрывать, но они абсолютно не связаны с мораторием», – считает С. Биленко, подчеркнув, что основная задача правительства – прописать правила таким образом, чтобы земля концентрировалась в руках украинцев.

С ним согласен и А. Мартын. «Приобретателями земель сельхозназначения необходимо установить только граждан Украины. В таком случае мы будем стимулировать индивидуальное фермерство и создавать необходимые условия, при которых ренту, главную выгоду, будут получать украинцы, а не иностранцы. Для этого никаких существенных изменений в законодательство не надо. В земельном кодексе есть замечательная статья, которая называется “Покупатели земель сельскохозяйственного назначения”, все что нужно сделать – это прописать один абзац, кто может приобретать сельхозземли в нашей стране и что делать в тех случаях, если иностранец получил в собственность участок», – считает эксперт.

Кстати, в последней редакции закона о рынке земли (опубликована была в 2013 г.) выписано, что зарубежным компаниям, а также предприятиям с иностранным капиталом запрещено иметь в собственности сельскохозяйственные земли на территории Украины. Сейчас правительство готовит новую редакцию закона, возможно, это правило в ней сохранится. Кроме того, чтобы усилить экономический суверенитет нашей страны в вопросе продовольствия, специалисты земельной отрасли предлагают ограничить возможность приобретения земель юридическим лицам, поскольку ими всегда можно завуалировать конечных бенефициаров за рубежом.

«Самое ужасное, что решение о том, надо или не надо крестьянам продавать или отчуждать их имущество, принимают не сами крестьяне, а за них это решение пытаются принять политики», – отметил А. Мартын, добавив, что сегодня около 15 % населения являются собственниками земельных паев, которые получили в результате деления бывших колхозов, и эти люди полностью лишены возможности распоряжаться своим недвижимым имуществом.

Главными лоббистами сохранения действия моратория на отчуждение сельскохозяйственных земель на сегодня являются крупные сельскохозяйственные компании и агробизнес в целом, считают эксперты. Агрохолдинги просто не хотят отказываться от выгоды – гектар земли у селян можно арендовать, в лучшем случае, за 300–400 грн в год. А если мораторий отменят, то цены скорректируются и арендные ставки могут возрасти в разы.

«Арендные ставки на землю, мягко говоря, очень и очень невысокие. Если искусственно ограничить спрос на землю, то при наличии предложения цена упадет. Не будет преувеличением сказать, что в основном аренда в Украине составляет несколько сотен гривен за гектар», – рассказал заместитель декана по международным связям юридического факультета Киевского национального университета им. Тараса Шевченко, доктор юридических наук, профессор, адвокат А. Мирошниченко.

Президент ассоциации «Украинский клуб аграрного бизнеса» А. Лисситса считает, что опасения относительно скупки земель агрохолдингами, которые часто озвучивают противники открытия рынка земли, беспочвенны – крупные агрокомпании, как и другой бизнес, переживают не лучшие времена и испытывают дефицит оборотных средств. Они, в первую очередь, думают об обеспечении своей операционной деятельности. Именно поэтому большинство сельхозпроизводителей выступают за продление моратория на продажу сельхозземель.

Но повышение арендных ставок на землю, что непременно произойдет после снятия моратория, – не единственная проблема, которую опасается агробизнес. По мнению С. Биленко, еще одна вещь, которую боится агробизнес, – хаос, который будет неизбежен на протяжении первых двух лет после открытия рынка. «К сожалению, у нас масса ошибок в кадастре, у нас масса вопросов с коллективной формой собственности на землю, масса земли, которая не оформлена и пр. Сейчас все эти проблемы законсервированы, потому что земля не продается и всем не особенно хочется решать данные вопросы», – отмечает С. Биленко, подчеркивая, что в любом случае Украине придется столкнуться с указанными проблемами, и они абсолютно не связаны со снятием моратория.

До очередного продления действия моратория СМИ писали о том, что большинство членов парламентского Комитета аграрной политики и земельных отношений выступают за продления запрета на продажу сельхозземель и «профессиональную» подготовку законодательной базы.

По словам заместителя председателя профильного комитета А. Бакуменко, селяне должны пользоваться своим конституционным правом – распоряжаться своей землей. «Когда мы отработаем этот вопрос со всем аграрным сообществом, выслушаем мнение всех экспертов, то однозначно рынок земли должен быть введен. Украина, наверное, последняя страна, в которой нет рынка земли», – отмечает А. Бакуменко. По его мнению, пока парламентарии не подготовят соответствующие законопроекты, мораторий снимать нельзя.

При этом он уточнил, что даже если в конце этого года мораторий будет отменен, продать землю у селян все равно не получится. Чтобы рынок земли заработал, обязательным условием является принятие Закона «Об обороте земель сельскохозяйственного назначения». «Сейчас наиболее правильное решение откатать пилотные проекты на государственных землях в разных регионах», – считает парламентарий.

Разделяет мнение А. Бакуменко и его коллега по комитету И.

Мирошниченко, которой считает, что сейчас самая главная задача – разработать равные условия для всех участников создаваемого рынка земли. «Для нас важнейшим является обеспечение прав и интересов наших граждан – украинских землевладельцев, которые в 90-х годах получили земельные участки сельскохозяйственного назначения – паи, однако, как и тогда, так и сейчас не получили от государства и сами не имеют необходимых финансовых ресурсов для открытия собственного агробизнеса, а из-за отсутствия рынка земли еще и лишены возможности их привлечения», – заявил И. Мирошниченко.

По его мнению, члены комитета едины в том, что для открытия рынка земли необходимо: завершить инвентаризацию и разграничение земель сельскохозяйственного назначения государственной, коммунальной и частной собственности, провести общенациональную нормативно-денежную оценку земель сельскохозяйственного назначения, усовершенствовать процедуру регистрации земель, а также заполнить Государственный земельный кадастр. «Только после этого станет возможным предметное рассмотрение вопроса рынка земли и непосредственные наработки соответствующего закона. Но главная задача – одновременно с открытием рынка земли ввести действенные механизмы финансовой поддержки именно украинских граждан – владельцев земли для создания ими малых и средних фермерских хозяйств», – подчеркивает И. Мирошниченко.

К тому же в нынешних условиях вряд ли государству удастся в скором времени решить проблему инвентаризации земель сельскохозяйственного назначения, которая, по словам главы агентства Госгеокадастра М. Мартынюка, на сегодня реализована на 11 % (!). Чтобы ее завершить необходимо где-то взять 2,5 млрд грн.

Кроме перечисленных, есть еще одна острая проблема – около 6 млн га земли, принадлежащей селянам, по сути, не включены в экономический оборот. По данным ассоциации «Украинский клуб аграрного бизнеса», убытки государства от теневых схем в аграрном секторе в 2014 г. составили порядка 20 млрд грн. Между тем, в ассоциации отмечают, что правительство, вместо того, чтобы бороться с тенизацией, не оставляет попыток налогового давления на производителей агропродукции.

«Сейчас остро стоит вопрос наполнения бюджета для обеспечения нормального функционирования государства и выполнения требований международных кредиторов. Но вместо проведения обещанных реформ, устранения коррупции и вывода экономики из тени, правительство пытается покрыть дефицит бюджета за счет увеличения налогового давления на сельское хозяйство», – отмечает эксперт аграрных рынков УКАБ В. Кордыш.

Как результат – сельхозпроизводители выступают против либерализации земельных отношений, используют различные теневые схемы, чтобы погасить финансовые обязательства. Одной из таких схем являются так называемые договоры о совместной обработке земли, которые заключаются между госучреждениями, владеющими землями, и агрохолдингами, фермерами, а также другими сельхозпроизводителями. В итоге, государство

недополучает земельный налог, так как сбор в этом случае уплачивают госучреждения по фиксированной ставке – 1 % от нормативно-денежной оценки земли. Но если бы земля была передана в аренду, то ставка была бы минимум 5 %.

По подсчетам главы государственной службы по вопросам геодезии, картографии и кадастра М. Мартынюка, потери местных бюджетов из-за теневого оборота земли, в целом по стране, составляют 2 млрд грн ежегодно. «Если учесть, что аренда 1 га земли стоит примерно 1 тыс. грн, а в тени находится около 2 млн га, то потери местных бюджетов составляют порядка 2 млрд грн», – пояснил подсчеты М. Мартынюк.

Сравнивать нынешнее состояние земельных отношений в Украине и странах ЕС следует очень осторожно и взвешенно. Во многих странах-соседах уже есть земельные рынки и стоимость земли на них в разы выше, чем предположительная оценочная стоимость в Украине. Польша, в которой 1 га сельхозземель стоит в среднем 5 тыс. дол., с 2016 г. открывает свой рынок для иностранцев и небезосновательно опасается, что рынок будет скуплен целиком и полностью, ведь в других европейских странах стоимость гектара еще выше.

Накладывает отпечаток на нынешнюю украинскую действительность и финансово-кредитный кризис. Из-за проблем в финсекторе предложения банков для АПК сократились в разы, кредитные ставки доходят до 36 % годовых в гривне и до 19 % – в долларах. В то время как в США стоимость займов для аграриев – 3,25 %, во Франции – 3,4 %, в Германии – 4 %, в Канаде – 3 %.

Фантастическими представляются и многие разговоры скором приходе инвесторов, после чего наступит порядок. Украинские земли уже преимущественно разделены между крупными и средними агрохолдингами многие годы, а порядок так и не наступил. За последние три года, при постоянных и стабильных инвестициях в АПК, количество занятого в нем населения сократилось на 100 тыс. чел. При этом инфраструктура не улучшилась, зарплаты не возросли, жить проще не стало. При укрупнении нынешних агрохолдингов инвестиций станет еще больше, а рабочих мест еще меньше.

Вызывает вопросы и растущая экспортная ориентация украинского АПК. Львиная доля украинского аграрного экспорта – это зерновые, 50 % которых составляют кукуруза и соя. Украина также в мировых лидерах по экспорту семян и масла подсолнечника, и только за текущий год увеличила его объемы на 7 %. При этом отметим, что и кукуруза, и подсолнечник в длительном производстве могут оказать негативное воздействие на почву. По данным Института экономики и прогнозирования НАН Украины, только земли в Чернобыльской зоне находятся в удовлетворительном состоянии, остальные же – это территория изнурительного земледелия. И это в условиях, когда рынок земли еще не функционирует.

В Европе рынок земли – неотъемлемая часть развития экономики. Но основывается он на взвешенном и ясном законодательстве. Примером страны

с наиболее развитым законодательством в этой сфере является Дания. В этой стране выписаны четкие требования – как к арендатору, так и к покупателю. Например, при покупке земли и от арендатора требуется обеспечение сохранения земли в сельскохозяйственном производстве. Закон требует от фермера достойного ведения сельского хозяйства. В целях борьбы с созданием латифундий закон устанавливает верхнюю границу землепользования – своей собственной и арендованной – в 150 га сельхозугодий. Исключения делаются лишь в том случае, если фермер сможет доказать, что вследствие специфики его производства ему требуется больше земли и никто из окрестных крестьян не будет протестовать против этого.

Арендатор, также как и покупатель, должен прожить в сельской местности не менее восьми лет. Если же размер фермы будет превышать 30 га, то он должен доказать свою профессиональную квалификацию, иметь опыт работы в сельском хозяйстве и соответствующее образование. Покупка земли запрещается, если эта операция является средством размещения капитала или цена покупаемой земли не соответствует ее реальной стоимости.

Юридические лица не имеют права на покупку сельскохозяйственных угодий, так же как они не имеют права и на аренду. Это право предоставляется только физическим лицам, которые уже вели сельскохозяйственное производство, имеют соответствующую квалификацию и берут на себя обязательство непосредственно заниматься сельским хозяйством в течение длительного времени.

В Германии поддерживается постоянный контроль за любыми изменениями собственности или аренды сельхозугодий. Переход прав на любые сельскохозяйственные угодья требует специального разрешения. Запрещена излишняя концентрации земли (максимально от 400 до 500 га). Что касается аренды земли, то на нее распространяются те же ограничения, что и на покупку. В целом законодательство запрещает изъятие сельскохозяйственных земель на несельскохозяйственные цели.

В Швейцарии основное правило рынка земли – она должна принадлежать только тому, кто ее обрабатывает.

В Норвегии главное также сохранение крестьянского хозяйства. Основные правила – сохранение фермерства, при этом ориентация идет на фермера-собственника земли. Поэтому законодательство ограничивает возможность дробления участков, аренда же регламентируется законом и местными властями.

Во Франции в течение более 30 лет существует сложная система контроля рынка земли. Закон требует разрешения властей при любом акте купли-продажи земли или сдачи ее в аренду. При выдаче разрешения на земельную операцию исходят из принципа – соответствует ли эта сделка принципу «семейной ферме с личной ответственностью».

Вывод напрашивается один – в Украине должен работать рынок земли, но при этом главная задача государства установить четкие рамочные условия

его функционирования и жестко контролировать их выполнение.

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

В. Гройсман: Для роботи над новим Податковим кодексом буде створена робоча група за участю глави уряду.

Відкриваючи позачергове пленарне засідання Верховної Ради України, Голова Верховної Ради України В. Гройсман повідомив про результати наради керівників фракцій за участю Прем'єр-міністра України А. Яценюка, на якому були розглянуті «подальші дії щодо підготовки і розгляду необхідних рішень».

«Перше: ми узгодили, що сьогодні проведемо обговорення тих рішень, які визначені до розгляду, так, як того вимагає процедура. Друге: ми розглянемо можливість корегування чинного Податкового кодексу задля того, щоб збалансувати бюджет на наступний рік», - сказав В. Гройсман.

За його словами, робота над новим Податковим кодексом буде продовжена і в наступному році. Для цього буде створена робоча група, до якої увійде глава уряду А. Яценюк (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 17.12*).

Польща готова надати Україні широку підтримку та поділитися досвідом проведення реформ.

Голова Верховної Ради України В. Гройсман, вітаючи у вівторок президента Республіки Польща А. Дуду, заявив, що «цей візит дасть поштовх розвиткові наших відносин, і ми в подальшому зможемо поглиблювати і парламентську складову наших двосторонніх відносин». Він подякував президенту Республіки Польща за підтримку України у її європейських прагненнях, за підтримку на шляху реформ, зокрема, у проведенні децентралізації та реформи місцевого самоврядування. «Ми вітаємо в Україні президента дружньої держави, яка є надзвичайно важливою в наших відносинах», – сказав він.

Президент Польщі зазначив, своєю чергою, що Україна є стратегічним партнером Польщі і всі події, які відбуваються в Україні, «не можуть не торкатися нас». Польський народ, за словами А. Дуди, позитивно оцінює прагнення українського народу до власної незалежності. Він наголосив, що Польща підтримує реформи в Україні, зокрема, зміни у судочинстві, проведення децентралізації. «Ми готові ділитися своїм досвідом – як позитивним, так і негативним у цих перетвореннях», – сказав він. При цьому він підкреслив, що «тут велику роль відіграє парламент, бо дорога реформ у державі лежить через парламент», і заявив про відкритість і готовність до співпраці.

Сторони висловилися за необхідність створення майданчика для

якісного діалогу, у тому числі, з питань культури, науки та складних питань історичного минулого. У цьому контексті В. Гройсман наголосив, що вирішення «чутливих питань можливе шляхом діалогу» і запевнив, що особисто сприятиме створенню умов для такого діалогу.

В. Гройсман проінформував про кроки, які вже зробив український парламент на шляху здійснення перетворень в Україні. «Верховна Рада України – парламент молоді демократії», – сказав В. Гройсман, підкресливши, що «у непростих умовах наш парламент демонструє здатність приймати важливі для держави рішення: ухвалено документи з питань підвищення обороноздатності України, скасовано позаблоковий статус, прийнято документи, спрямовані на зміцнення фінансової стабільності та пакет документів, які сприятимуть скасуванню візового режиму для українців». «Ми сформуваємо пакет законодавства для боротьби з корупцією, вирішили питання з початком процесу масштабної децентралізації та прийняли новий закон про державну службу, робимо перші кроки з деолігархізації, – зазначив керівник парламенту. – Ми стоїмо на порозі ухвалення законів щодо реформи судової системи, внесення змін до Конституції у цій частині», та висловив упевненість, що «Україна здійснить задумане».

А. Дуда зазначив, що з повагою дивиться на реформи, розпочаті в Україні, бо усвідомлює їхню складність і специфіку завдання. «Такі реформи часто стикаються зі спротивом, ми готові надати Україні підтримку у широкому контексті та передати досвід у багатьох аспектах», – заявив А. Дуда.

Сторони висловили сподівання, що український та польський парламенти будуть добрими партнерами у розвитку двосторонніх відносин між нашими країнами (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 15.12).

О. Сироїд наголошує на важливості ратифікації Римського статуту.

Виступаючи у вівторок на відкритті семінару з обміну досвідом між експертами та парламентарями щодо Міжнародного Кримінального Суду та захисту цивільного населення, заступник Голови Верховної Ради України О. Сироїд нагадала, що ратифікація Римського статуту була одним із зобов'язань, яке взяла на себе Україна у рамках Угоди про асоціацію з ЄС.

О. Сироїд також зазначила, що Верховна Рада ухвалила два рішення, які, за її словами, «свідчать про перспективи визнання юрисдикції Міжнародного кримінального суду», – «це рішення від лютого 2014 р., яке стосується дій колишньої влади під час Майдану, і від лютого 2015 р., – щодо злочинів проти людяності, та воєнних злочинів, скоєних вищими посадовими особами Російської Федерації та терористичними організаціями – ДНР і ЛНР».

«Зараз у процесі конституційної реформи, зокрема, підготовлених змін до Конституції у частині реформування судової влади, ми маємо можливість ратифікації Римського статуту через три роки після набрання чинності

законом про внесення змін до Конституції», – сказала вона.

Заступник Голови Верховної Ради підкреслила, що впродовж цих трьох років після ухвалення змін до Конституції у частині реформування системи правосуддя у Кримінальному кодексі необхідно запровадити поняття злочинів проти людяності, «адже цього у законодавстві немає». «Так само ми мали би переглянути кримінально-процесуальне законодавство, щоб підготуватися до ратифікації Римського статуту, зокрема, про проведення процесів, які стосуються воєнних злочинів і злочинів проти людяності та людства», – сказала О. Сироїд (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2015. – 15.12).

Делегація Верховної Ради України на чолі з головою Комітету у закордонних справах Г. Гопко здійснила візит до Угорщини.

14–15 грудня на запрошення голови Комітету Державних Зборів Угорщини у закордонних справах Ж. Немета делегація Верховної Ради України на чолі з головою Комітету у закордонних справах Г. Гопко у складі першого заступника голови Комітету І. Климпуш-Цинцадзе, члена Комітету С. Ларіна та голови української частини групи дружби з міжпарламентських зв'язків з Угорщиною В. Лунченка здійснила візит до Угорщини.

Під час візиту українська делегація була прийнята міністром зовнішньої економіки і закордонних справ Угорщини П. Сійярто та віце-спікером Державних Зборів Угорщини Ш. Лежаком, а також провела переговори з головою та членами Комітету Державних Зборів Угорщини у закордонних справах головою і членами угорської частини Групи дружби з міжпарламентських зв'язків «Україна – Угорщина».

Під час зустрічей сторони обговорили ситуацію в Україні, двосторонню співпрацю у політичній, економічній, прикордонній та енергетичній сферах, відносини Україна – ЄС, а також взаємодію у рамках міжнародних організацій.

Українська сторона детально проінформувала угорських партнерів щодо внутрішньополітичної ситуації в Україні та розвитку ситуації на Сході нашої держави, навела докази невиконання РФ жодного з 12 пунктів мінських домовленостей, а також запропонувала організувати угорським парламентарям поїздку на Донбас до лінії розмежування, щоб на власні очі оцінити дії підтримуваних Росією терористів. Угорська сторона, зі свого боку, підтвердила підтримку суверенітету та територіальної цілісності України, запевнила, що санкції проти Російської Федерації будуть продовжені, і Угорщина не порушить у цьому питанні єдність європейської спільноти, погодилась щодо необхідності всебічної імплементації мінських домовленостей, запевнила у готовності надавати подальше всебічне сприяння у просуванні нашої держави шляхом європейської інтеграції, у тому числі отримання безвізового режиму з ЄС у 2016 р., а також передавати досвід здійснення внутрішніх реформ з метою адаптації держави до стандартів ЄС.

Було підтверджено зацікавленість сторін у активізації політичного, у

тому числі міжпарламентського, діалогу. Угорська сторона поновила запрошення Президенту, Прем'єр-міністру, міністру закордонних справ України відвідати Угорщину з візитами у наступному році. Українська сторона запропонувала у 2016 р. здійснити візити голови Державних Зборів Угорщини та угорської частини міжпарламентської групи дружби «Україна – Угорщина» до України, а також запросила угорських партнерів узяти участь у виїзному засіданні Комітету ВРУ у закордонних справах в Ужгороді орієнтовно у січні – лютому 2016 р.

Сторони також домовились докласти зусиль з метою активізації прикордонної співпраці та реалізації ряду інфраструктурних проєктів.

Значна увага була приділена питанням забезпечення прав національних меншин. Сторони домовились і в подальшому докладати максимальних зусиль для належного забезпечення прав та інтересів української меншини в Угорщині та угорської меншини в Україні (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 16.12*).

Комітет з питань запобігання і протидії корупції визнав таким, що не відповідає вимогам антикорупційного законодавства, законопроект про внесення змін до Сімейного кодексу України щодо обов'язкової участі органу опіки і піклування під час надання дозволу на тимчасовий виїзд дитини за кордон без згоди одного з батьків.

Як зазначалося на засіданні Комітету 9 грудня, законопроектом (№ 2516а) пропонується внести зміни до ч. 4 ст. 19 Сімейного кодексу України та встановити обов'язковою участь органу опіки та піклування при розгляді судом спорів про надання дозволу на тимчасовий виїзд дитини за кордон без згоди одного з батьків.

У Комітеті вважають, що запропоновані зміни можуть створити умови для затягування та ускладнення судового розгляду та власне адміністративної процедури надання дозволу на тимчасовий виїзд дитини за кордон. Також додаткова участь ще одного контролюючого органу може сприяти зловживанням з метою отримання неправомірної вигоди з боку працівників органів опіки і піклування під час розгляду питань підтвердження доцільності виїзду (неможливості виїзду) дитини за кордон. Враховуючи викладене, законопроект доцільно відхилити (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 16.12*).

Комітет з питань податкової та митної політики рекомендує Верховній Раді прийняти його за основу та в цілому проєкт закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо стимулювання розвитку ринку вживаних товарів».

Під час засідання Комітету зазначалося, що метою законопроекту № 3046 є сприяння розвитку ринку вживаних товарів в Україні, зокрема автомобільного, виведення його з тіні, забезпечення прозорих, конкурентних,

прибуткових умов ведення бізнесу офіційними підприємствами автомобільної галузі та забезпечення стабільних додаткових надходжень до Державного бюджету.

Проектом пропонується внести зміни у порядок оподаткування податком на додану вартість операцій з постачання вживаних товарів і, зокрема, транспортних засобів, та привести законодавства у сфері оподаткування операцій з вживаними товарами до норм країн Європейського Союзу.

Документом, зокрема, передбачається:

– забезпечити прозорість у трактуванні поняття вживаних товарів (особливо щодо транспортних засобів);

– виключити поняття однорідності для цілей ст. 189 Податкового кодексу України;

– запровадити справедливе застосування податку на додану вартість до операцій на ринку вживаних товарів (зокрема вживаних транспортних засобів), що полягає в оподаткуванні маржинального доходу, тобто різниці між ціною продажу та документально підтвердженою ціною придбання вживаного товару;

– розширити кола суб'єктів, що можуть залучатися до операцій купівлі-продажу вживаних товарів із застосуванням спеціального правила визначення бази оподаткування відповідно до абзацу другого п. 189.3 ст. 189 Податкового кодексу України;

– спростити та забезпечити прозорість процедури формування ціни продажу вживаних товарів для цілей оподаткування;

– внести необхідні зміни до п. 189.3 ст. 189 Податкового кодексу України.

Комітет вважає, що прийняття законопроекту сприятиме вдосконаленню процедури та підвищенню ефективності системи оподаткування на ринку вживаних товарів, створить умови для нормального повноцінного функціонування загальноприйнятої у розвинутих країнах Європи та світу програми «трейд-ін» на базі офіційних дилерських підприємств і забезпечить додаткову дохідність підприємств у кризові часи (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 16.12*).

Комітет з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи провів слухання на тему: «Реформування природоохоронної галузі: зміна системи нагляду за дотриманням законодавства».

Захід відбувся 16 грудня 2015 р. під головуванням голови Комітету М. Томенка.

Участь в обговоренні взяли народні депутати України, керівники та представники центральних органів виконавчої влади, наукових установ, Національної академії наук України та галузевих інститутів, громадських організацій, науковці.

На слуханнях відзначалося, що сучасний стан довкілля, видобутку

корисних копалин, водних, земельних і лісових ресурсів, тваринного та рослинного світу, біологічних ресурсів, поводження з відходами говорить про недосконалість існуючої системи нагляду за дотриманням природоохоронного законодавства.

Аналіз фактичної ситуації в роботі державних органів нагляду говорить про необхідність зміни існуючої структури та методів роботи.

З урахуванням Угоди про коаліцію депутатських фракцій «Європейська Україна» передбачається реформування системи управління довкіллям та інтеграція екологічної політики в інші галузеві політики, що потребує комплексного підходу. Зокрема, передбачено реформування системи державного нагляду та контролю у сфері охорони довкілля з метою зменшення кількості перевірок та підвищення їхньої ефективності.

Реформування природоохоронної системи також передбачено главою 6 «Навколишнє середовище» розділу V «Економічне та галузеве співробітництво» Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, відповідно до якої необхідно забезпечити посилення в Україні природоохоронної діяльності через підвищення її ефективності з метою збереження, захисту, поліпшення та відтворення якості навколишнього середовища, інтеграції екологічної політики в інші сфери.

Відмічалось, що нормативно-правове врегулювання питання здійснення наглядових і контрольних функцій потребує значного вдосконалення для узгодження та систематизації таких функцій задля підвищення їхньої ефективності та уникнення розпорошення. Незадовільний рівень фінансування контрольних інституцій породжує корупційні явища, тому вкрай необхідно їхнє бюджетне та матеріально-технічне забезпечення. Наголошувалось, що реформування галузі повинно відбуватись із широким залученням наукового середовища та при врахуванні думки громадськості, з урахуванням найкращих практик організації функціонування аналогічних інституцій у країнах Європейського Союзу.

Підводячи підсумки обговорення, М. Томенко відзначив необхідність побудови системи управління довкіллям та інтеграції екологічної політики в інші галузі на базі системної стратегії, з урахуванням необхідності фінансування базових програм, конструктивної, змістовної та системної роботи державних органів на основі науково-обґрунтованого підходу.

Комітет найближчим часом планує на засіданні розглянути пропозиції, подані учасниками слухань, та прийняти відповідне рішення (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 16.12*).

Голова Комітету з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування С. Власенко взяв участь в урочистому заході з нагоди 30-річчя відкриття для підписання Європейської хартії місцевого самоврядування та 20-річчя членства України в Раді Європи.

Захід був організований Конгресом місцевих і регіональних влад Ради

Європи та Міністерством регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України в рамках проекту «Сприяння розвитку місцевої демократії в Україні» та Плану дій Ради Європи для України на 2015–2017 рр.

На урочистому заході було зосереджено увагу на українському досвіді впровадження принципів хартії та реформі місцевого самоврядування в Україні. Голова Комітету у своїй промові зазначив, що Європейська хартія місцевого самоврядування є базовим документом, у якому закладені основоположні принципи місцевої та регіональної демократії, і який ратифікований всіма демократичними державами Європи. При цьому С. Власенко виокремив значні здобутки українського парламенту за останні два роки в напрямі застосування вказаних принципів в українських законах. Зокрема, у Законах України «Про співробітництво територіальних громад», «Про добровільне об'єднання територіальних громад», а також у ряді законів, у яких регламентована передача повноважень від центральних органів виконавчої влади до органів місцевого самоврядування. Як зазначив голова Комітету, реформа в напрямі, що вказує хартія, тільки розпочалась і на цьому шляху слід очікувати багато викликів, пов'язаних з новими підходами щодо врегулювання певних процесів в об'єднаних територіальних громадах.

Також під час заходу виступили Представник Генерального секретаря Ради Європи з питань координації програм співробітництва Ради Європи В. Рістовскі, віце-президент Конгресу, президент палати місцевих влад А. Кнапе та перший заступник міністра регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України В. Негода (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>)*. – 2015. – 16.12).

Заступник голови Комітету з питань правової політики та правосуддя С. Алексєєв узяв участь у зустрічі з представниками міжнародної організації «Парламентарії за глобальні дії».

Перед ухваленням остаточного рішення щодо ратифікації Римського статуту та строків набрання ним чинності необхідно ґрунтовно вивчити світовий досвід. Про це сказав заступник голови Комітету з питань правової політики та правосуддя С. Алексєєв після зустрічі з представниками міжнародної організації «Парламентарії за глобальні дії».

«Рішення щодо ратифікації Римського статуту та строків набрання ним чинності дуже відповідальне для України, оскільки є однією з умов угоди про асоційоване членство в ЄС. Тому перед його ухваленням необхідно вивчити світовий досвід, зокрема, і Грузії, яка після ратифікації Римського статуту зіткнулася з неочікуваними наслідками», – сказав він.

С. Алексєєв нагадав, що, відповідно до перехідних положень пропонованих Президентом України змін до Конституції у частині правосуддя, набрання чинності Римським статутом відбудеться за три роки після його ратифікації. Це застереження, за його словами, викликано,

зокрема, негативним досвідом Грузії, коли РФ після військових дій на території цієї країни, перекручуючи факти, «закидала» міжнародні інституції позовами проти грузинських військових.

«Зняти такі застереження можна тільки демонстрацією практичного застосування норм Міжнародного кримінального суду, що ратифікація Римського статуту може допомогти у притягненні до відповідальності осіб, які вчинили злочини проти людяності, військові злочини. Крім того, Римський статут може виступати певним запобіжником проти подібних дій у майбутньому», – сказав він.

С. Алексєєв також відзначив, що Президент України П. Порошенко виступає за якнайшвидше ухвалення змін до Конституції як у частині децентралізації, так і в частині правосуддя. Це, за його словами, дасть можливість Україні рухатись уперед, тому фракція партії «Блок Петра Порошенка» зробить усе від неї залежне, щоб пришвидшити розгляд відповідних законопроектів.

Довідково: Парламентарі за глобальні дії (ПГД) є найбільшою транснаціональною мережею членів парламентів з усіх регіонів світу, які підтримують ефективне функціонування Міжнародного кримінального суду та подолання безкарності (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>).* – 2015. – 15.12).

Оппозиция отказалась голосовать за налоговую реформу Кабмина.

На внеочередной сессии Верховной Рады Оппозиционный блок не поддержит проект бюджета на 2016 г., в котором власть не заложила деньги для реальной индексации доходов украинцев, а также правительственный проект Налогового кодекса. Об этом заявил народный депутат от Оппозиционного блока М. Папиев.

«Оппозиционный блок не поддержит этот антисоциальный правительственный бюджет. Это было бы нечестно и несправедливо по отношению к нашим избирателям. Мы требуем от Кабмина срочно пересмотреть социальные показатели на 2016 г. и заложить в бюджет индексацию, покрывающую реальную инфляцию, которая с учетом прошлого года составляет 77 %», – сказал М. Папиев.

По его словам, в проекте бюджета правительство предлагает повышать минимальную зарплату дважды – в мае на 5,2 % до 1450 грн, и декабре еще на 6,9 % до 1550 грн.

«Но эта индексация покроет только прогнозный уровень инфляции, и то – лишь в конце года. Она и близко не покроет потерь населения в 2014–2015 гг., которые были компенсированы осенней индексацией всего на 13,1 %», – подчеркнул народный депутат.

Он также добавил, что правительство вряд ли сумеет удержать реальную инфляцию в рамках прогноза: в 2015 г. оно обещало ее в размере 13 %, по факту же за десять месяцев имеем втрое больше – 39,5 %.

«Ко всему прочему, международные эксперты прогнозируют рост цен в

Украине в 2016 г. на 20 %», – отметил М. Папиев.

Политик напомнил, что некоторое время назад Минсоцполитики признало, что реальный прожиточный минимум даже для нетрудоспособных составляет 2488 грн – на 1110 грн больше нынешней минимальной зарплаты.

Оппозиционный блок требует реальной индексации, которая должна быть прописана в бюджете, подчеркнул народный депутат. «Тем более, что еще недавно министр финансов похвасталась, что госбюджет перевыполнен на 24,6 млрд грн, а на казначейском счету лежит более 40 млрд грн. Это значит, что деньги в бюджете есть», – подытожил М. Папиев.

Как известно, ранее 114 депутатов-соавторов (это рекорд) внесли в Раду альтернативный правительственному законопроект об изменениях в Налоговый кодекс.

Как уточнила главный автор документа Н. Южанина, возглавляющая Комитет по налоговой и таможенной политике ВР, ключевые моменты таковы:

- налог на доходы физлиц – 10 % (сейчас 15–20 %);
- НДС – 15 % (сейчас 20 %);
- единый соцвзнос – 20 % (сейчас для работодателей от 36,76 до 49,7 %, для физлиц на едином налоге – 34,7 %);
- налог на распределенную прибыль – 15 % (сейчас налог на прибыль – 18 %).

Недавно Минфин презентовал свой третий, «компромиссный» вариант налоговой реформы – его вместе с бюджетом на 2016 г. Верховная Рада планирует рассмотреть на внеочередном заседании в четверг, 17 декабря.

За основу в компромиссном документе взят принцип Кабмина «все налоги по ставке в 20 %». Правда, действующий налог на прибыль предлагают оставить на уровне 18 % и налог на доходы физлиц повысить не на 5 %, а на 3 % – до 18 %. Также Минфин отстоял свои предложения по налогообложению «упрощенки». Количество «упрощенцев» из-за этого заметно уменьшится.

При этом авторский коллектив законопроекта № 3357 раскритиковал «компромиссный» проект Министерства финансов (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2015. – 16.12).

Фракция Радикальной партии не поддержит проекты бюджета на 2016 г. и налоговой реформы, которые будут вынесены на голосование в пятницу, сообщил лидер партии О. Ляшко на своей странице в Facebook во вторник, 15 декабря.

«Внимательно ознакомился с проектом бюджета на 2016 г. и изменениями к Налоговому кодексу. Это грабеж украинцев среди белого дня и уничтожение экономики. Фракция Радикальной партии за это голосовать не будет ни в коем случае», – написал О. Ляшко.

Позднее он уточнил, что, по его мнению, правительственные законопроекты приведут к усилению налогового давления на

предпринимателей, а также не будут способствовать детенизации экономики.

Напомним, Верховная Рада планирует рассмотреть проекты налоговой реформы и бюджета на 2016 г. в четверг, 17 декабря (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2015. – 16.12).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Президент України П. Порошенко розпочав свій дводенний робочий візит до Королівства Бельгія.

У програмі візиту 16 грудня – участь глави Української держави у міні-саміті «Україна – ЄС» та переговори з президентом Європейської Ради Д. Туском і президентом Європейської Комісії Ж.-К. Юнкером.

На 17 грудня заплановано відвідання Президентом Штабу Верховного головнокомандувача Об'єднаних збройних сил НАТО в Європі та ознайомлення з діяльністю Штабу Сил спеціальних операцій НАТО, де відбудуться штабні переговори під головуванням Президента України та Верховного головнокомандувача Об'єднаних збройних сил НАТО в Європі Ф. Брідлава. Також передбачена зустріч П. Порошенка та Ф. Брідлава у вузькому колі.

У другий половині дня відбудеться зустріч Президента з Генеральним секретарем НАТО Й. Столтенбергом. За результатами зустрічі запланована спільна прес-конференція (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2015. –16.12).

Президент України П. Порошенко запевнив керівників ЄС у рішучості реформувати країну на європейському шляху.

Президент України перед початком міні-саміту Україна – ЄС у Брюсселі наголосив на рішучості України втілювати у життя реформи, які наближають країну до Європейського Союзу.

«Україна знаходиться на порозі стратегічно важливих політичних рішень у контексті конституційних поправок, а також подальших соціальних та економічних політичних кроків. Нам потрібні внутрішня єдність, міжнародна солідарність і підтримка», – заявив Президент у спільній заяві для представників ЗМІ з президентом Європейського Союзу та президентом Європейської Комісії.

Президент відзначив унікальність формату нинішньої зустрічі – міні-саміт за участю трьох президентів та європейських комісарів – і важливість її для України, особливо тому, що ця зустріч підсумує досягнення останнього року та встановить амбітні плани на наступний рік.

Глава держави назвав пріоритетом порядку денного міні-саміту питання про лібералізацію візового режиму та висловив сподівання, що держави-

члени ЄС і Європарламент схвалить позитивне рішення про безвізовий режим для України.

Президент подякував президенту Європейської комісії Ж.-К. Юнкеру за тверду позицію з цього питання, продемонстровану під час останнього саміту Україна – ЄС. «У нас є амбітна програма, і я радий повідомити, що ми реалізували всі пункти, про які домовлялися в той час. Ми в Україні з нетерпінням чекаємо “зеленого світла” від Європейської Комісії з питань правової формалізації введення безвізового режиму для українських громадян у 2016 р.», – заявив П. Порошенко.

Президент запевнив, що Україна продовжуватиме реалізацію широкого спектру реформ у сфері боротьби з корупцією, правосуддя і внутрішніх справ для того, щоб закріпити прогрес, досягнутий в рамках виконання Плану дій щодо лібералізації візового режиму. «Ми знаємо, що потрібно робити далі, і ми будемо робити це в тісному співробітництві з Європейською комісією», – заявив П. Порошенко.

«Попри всі спекуляції, немає ніяких причин вважати, що Україна становить міграційний ризик для країн-членів ЄС. Ми відповідальна нація і ми це доводимо», – заявив Президент, наголосивши на тому, що Український народ заслужив не тільки реформами, але й власною кров'ю і боротьбою за європейські цінності право мати безвізовий режим з Європейським Союзом.

Президент також висловив сподівання, що буде знайдено можливості прискорити виплати другої траншу програми макрофінансової допомоги ЄС. «Ми вдячні за цю демонстрацію солідарності і ми дійсно рішуче налаштовані на реалізацію реформ», – заявив П. Порошенко.

Президент Європейської Ради Д. Туск відзначив, що реформи в Україні почали приносити результати, але українській владі ще багато треба зробити в найближчі місяці. Він також заявив, що технічна та економічна допомога Україні з боку Європейського Союзу буде продовжена. Д. Туск також назвав значним прогрес України у останні місяці у реалізації Плану дій щодо лібералізації візового режиму між Україною та ЄС.

У свою чергу, президент Ж.-К. Юнкер заявив, що Європейська Комісія продовжить підтримувати Україну на шляху реформ. Він відзначив істотний прогрес у створенні антикорупційних органів в Україні, зокрема призначення антикорупційного прокурора. Ж.-К. Юнкер підкреслив, що боротьба з корупцією залишається одним з пріоритетів у реформах в Україні. Президент ЄК також назвав значним прогрес у реалізації Плану дій з лібералізації візового режиму. За його словами, подальші кроки ЄК будуть залежати від успішності кроків з боку України (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2015. – 16.12*).

Зона вільної торгівлі з ЄС не може бути відкладена – П. Порошенко.

Президент П. Порошенко має намір обговорити з керівниками Європейського Союзу та Європейської Комісії додаткові кроки з реалізації та вдосконалення зони вільної торгівлі між Україною та ЄС, яка вступить у дію

з 1 січня 2016 р. «Але ЗВТ не може бути відкладена. Це точно», – заявив Президент під час спільної заяви для представників ЗМІ з президентом Європейської Ради Д. Туском і президентом Європейської Комісії Ж.-К. Юнкером.

«Торік ми зробили дуже складне та чутливе рішення щодо відкладення запуску зони вільної торгівлі на один рік. Ми сподівалися, що цей додатковий час буде використаний для того, щоб владнати питання російського занепокоєння щодо ЗВТ. Тим не менш, цілий рік тристоронніх переговорів довів, що Росія не прагне знайти компромісні рішення. Її метою є просто накласти вето на ЗВТ, щоб зупинити процес поступової економічної інтеграції України в ЄС. Таким чином, наша позиція тверда та чітка: ЗВТ буде введена в дію, починаючи з 1 січня», – заявив П. Порошенко.

Говорячи про останні рішення керівництва РФ щодо українського імпорту, Президент відзначив: «Україна усвідомлює ці обмеження. Вони очікували, що завдадуть шкоди українській економіці, але ми готові заплатити таку ціну за нашу свободу і наш європейський вибір».

У свою чергу, Ж.-К. Юнкер наголосив на значних можливостях, які відкриває перед Україною зона вільної торгівлі з ЄС, та висловив сподівання на успіх запланованого на 21 грудня чергового раунду переговорів України, ЄС та Росії.

Говорячи про енергетичну співпрацю, П. Порошенко наголосив: «Україна була і залишається надійним партнером ЄС у питанні транзиту газу, а також надійним вкладником у забезпечення енергетичної безпеки ЄС. Ми очікуємо таке ж відношення з боку наших партнерів з ЄС». У цьому контексті Президент ще раз акцентував на позиції України: «?Північний Потік–2? – наша найбільша турбота на сьогодні. Він повинен бути заблокований як проект, що підриває енергетичну безпеку України та Європи» (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2015. – 16.12*).

У рамках візиту до Бельгії Президент України відвідав Штаб верховного головнокомандувача Об'єднаних збройних сил НАТО в Європі та Штаб сил спеціальних операцій НАТО.

Це перший в історії візит Президента України до Штабу верховного головнокомандувача Об'єднаних збройних сил НАТО в Європі та Штабу сил спеціальних операцій НАТО.

Глава Української держави провів зустріч з командувачем збройними силами США в Європі, верховним головнокомандувачем Об'єднаних збройних сил НАТО в Європі, генералом Ф. Брідлавом за участю начальника Генерального штабу ЗСУ генерала армії В. Муженка, міністра закордонних справ України П. Клімкіна, інших представників українського уряду та представників Штабу верховного головнокомандувача ОЗС НАТО в Європі.

Президент відзначив виключно важливе значення співпраці з США та

НАТО для посилення оборонних спроможностей України, необхідних для ефективної протидії триваючій російській агресії та гібридним викликам.

"Для України співпраця з НАТО – це одне з першочергових питань для зміцнення оборони країни", - сказав П. Порошенко.

Президент також висловив вдячність за послідовну політичну підтримку та практичну допомогу, яка надається Україні американською стороною та іншими державами – членами Альянсу, зокрема спільні навчання у Яворіві та сил спеціальних операцій у Хмельницькому.

Глава держави докладно поінформував командувача збройними силами США в Європі, головнокомандувача Об'єднаних збройних сил НАТО в Європі про безпекову ситуацію на Донбасі, військові загрози з боку Росії та провокаційні дії контрольованих нею бойовиків.

Президент України також обговорив питання розвитку співпраці з НАТО в оборонній сфері. Зокрема, залучення практичної допомоги Альянсу до реформування сектору безпеки і оборони України відповідно до стандартів НАТО, продовження програм спільних навчань, підсилення оборонного потенціалу Збройних сил України та підвищення рівня підготовки українських військовослужбовців.

Генерал Ф. Брідлав високо оцінив існуючий рівень взаємодії з Україною. Він підтвердив готовність НАТО надавати посилену допомогу з метою протистояння сучасним безпековим викликам, які постали перед Українською державою.

Генерал Ф. Брідлав наголосив на необхідності повного виконання Росією мінських домовленостей (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>)*. – 2015. – 17.12).

Президент України П. Порошенко за підсумками переговорів у Києві з президентом Республіки Польща А. Дудою наголосив, що Польща є для України добрим надійним стратегічним партнером. Президент Польщі запевнив у готовності своєї країни ділитися з Україною досвідом реформ на шляху до ЄС.

Президент України у заяві для представників ЗМІ зазначив, що візит відбувається після важливих парламентських виборчих перегонів у Польщі та формування нового польського уряду. «Таким чином, сьогодні у нас створені всі умови для перезапуску на повну потужність усіх механізмів двосторонніх відносин між Україною та Республікою Польща. У цьому контексті є надзвичайно важливою наша домовленість про перезапуск Консультативного комітету Президентів України і Польщі як нашого спільного дорадчого органу. Ми намітили перший порядок денний Консультативного комітету і визначили пріоритети в галузі економіки, культурної співпраці, розбудови довіри між нашими народами та дійшли згоди про необхідність наповнення нашого стратегічного партнерства новими проектами, ініціативами», – повідомив П. Порошенко.

Президент повідомив про напрацювання цілого ряду проектів і висловив

вдячність польським партнерам за запропоновану допомогу. Насамперед, йдеться про допомогу в імplementації реформи децентралізації, адже вона була розроблена, базуючись на польському досвіді. Польща готова надати допомогу у вигляді радників, що будуть працювати як при українському уряді, так і в суб'єктах місцевого самоврядування. Також українські керівники органів місцевого самоврядування будуть запрошуватися для обміну досвідом до Польщі та демонстрації доступу до програм європейських фондів.

Крім того, домовлено про підтримку у реформуванні української податкової системи, митної служби для того, щоб продемонструвати ефективність боротьби з корупцією. «Ми домовилися з паном президентом реалізувати декілька ініціатив на кордоні для того, щоб відкрити спільні пункти пропуску, інвестувати кошти, включаючи ті кошти, які польський уряд надав у вигляді кредиту 100 млн євро для покращання облаштування міжкордонних переходів, інфраструктури, для створення спільних пунктів пропуску, для обміну інформацією. Я думаю, що ці рішучі антикорупційні кроки, які робляться по ініціативі як України, так і Польщі, приведуть нас до серйозних надбань», – заявив П. Порошенко.

Президент подякував польській стороні за продовження надання Україні гуманітарної допомоги, умов для оздоровлення українських військових, які були поранені, захищаючи суверенітет України. Уже більше 252 наших військовослужбовців отримали лікування та реабілітацію у польських медичних закладах.

Співрозмовники домовилися опрацювати нові шляхи посилення торговельно-економічної співпраці, особливо після започаткування з 1 січня 2016 р. поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі України з ЄС. Однією з форм підтримки буде надання консультативної допомоги як українському бізнесу, так і урядовим структурам з боку Польщі, а також створення можливостей використання Польщі як плацдарму для просування продукції українських виробників на європейський ринок.

У свою чергу, президент Польщі висловив повну підтримку процесу реформ в Україні, наголосивши на надзвичайній важливості реформи судочинства, боротьби з корупцією, подальшого покращення самоврядування та децентралізації влади, щоб, за його словами, «Україна стала сучасною державою, яка відповідає стандартам Європейського Союзу». «Це надзвичайно важливо для просування України до ЄС. Я глибоко вірю в це, і Польща готова підтримувати українські прагнення до децентралізації влади», – заявив А. Дуда та нагадав, що Польща долає цю дорогу вже протягом 26 років, продовжує ці реформи та готова ділитися досвідом з Україною (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2015. – 15.12).*

Президенти України та Польщі під час зустрічі у Києві обговорили питання регіональної безпеки та оборони, зокрема, діяльності литовсько-

польсько-української бригади, яка базується у м. Люблін.

«Створення україно-польсько-литовської бригади є взаємовигідним форматом співпраці, який поглиблює безпеку України, Польщі, Литви та ЄС, а також регіональну безпеку», – наголосив глава Української держави.

Президент П. Порошенко у підсумковій заяві для ЗМІ наголосив на стратегічному значенні створення такої бригади. Україна визначила перших 500 військовослужбовців, які проходять службу у складі підрозділу. «Це буде грати виключно важливу роль для підготовки військовослужбовців усіх трьох країн, обміну досвідом, налагодження ефективного діалогу та участі України у Вишеградській бойовій тактичній групі Європейського Союзу», – сказав П. Порошенко, наголосивши, що залучення України до цього формату є важливим для досягнення взаємосумісності наших Збройних сил з арміями країн-членів НАТО.

Президент також повідомив, що під час зустрічі з польським колегою обговорювалась пропозиція участі українських військових у навчаннях «Щит» на території Польщі. «Ми з вдячністю прийняли цю пропозицію. Думаю, що це новий формат взаємодії Збройних сил, який зробить ситуацію в цих непростих умовах безпеки значно більш надійнішою», – зазначив П. Порошенко.

Крім того, співрозмовники домовились про відновлення співпраці Ради національної безпеки та оборони України та Бюро національної безпеки Польщі.

Президент України підкреслив, що сьогодні на Сході українські воїни захищають не лише свою країну, а виборюють ідеали свободи, демократії. «Як це вже не раз бувало у нашій спільній історії, триває боротьба “За нашу і вашу вольношч” (“За нашу і вашу свободу”)), – сказав він (***Офіційне інтернет-представництво Президента України*** (<http://www.president.gov.ua>). – 2015. – 15.12).

Президенти України та Польщі після зустрічі у Києві заявили про необхідність продовження санкцій щодо Росії за невиконання мінських домовленостей.

П. Порошенко у підсумковій заяві для представників ЗМІ висловив подяку за тверду позицію, яку Польща займає щодо підтримки суверенітету, незалежності та територіальної цілісності Української держави. Він повідомив, що окремо було детально обговорено ситуацію на Сході України, координацію кроків у питанні невизнання анексії Криму. «Ми дуже задоволені тією рішучою позицією, яку демонструють наші польські партнери», – відзначив П. Порошенко.

Президент П. Порошенко повідомив, що президент А. Дуда підтвердив позицію Варшави щодо підтримки продовження санкцій за незаконну окупацію Криму та неімplementацію мінських угод. «Я дуже сподіваюся, що це рішення буде прийнято на цьому тижні під час засідання Ради Європейського Союзу. Мені було приємно почути тверду позицію

керівництва Польської держави з цього приводу», – зазначив П. Порошенко.

«Впевнений, що треба зупинити ганебну політику Російської Федерації – репресивну політику щодо переслідування за політичними та ідеологічними ознаками як щодо представників кримськотатарського народу в Криму, так і представників української громади, які зазнають тиску та переслідувань лише за те, що вони є українцями», – наголосив Президент України.

За словами глави Української держави, «прийшов час започаткувати міжнародний механізм для деокупації та демілітаризації Криму – недопущення перетворення цього українського півострову на російську військову базу».

У свою чергу, А. Дуда зазначив: «Ми уважно спостерігаємо за питанням реалізації мінських домовленостей. І для нас є абсолютно однозначним, що першим кроком до миру в Україні, і для цього треба спрямувати всі сили, є повне виконання мінських домовленостей», – наголосив він, додавши, що поки що ніщо не вказує на те, що вони будуть реалізовані в термін, який був передбачений для цього – до 31 грудня цього року. «Наша позиція така, що політика санкцій у зв'язку з мінськими домовленостями та у зв'язку з ситуацією на Сході України має далі продовжуватися. Світ не повинен відмовлятися від цієї політики. Санкції будуть продовжені. Наша позиція тут однозначна», – заявив президент Польщі.

Глава Польської держави наголосив, що його країна буде підтримувати всі мирні прагнення України: «Україна хоче повернути собі контроль над своїми кордонами. Україна хоче бути суверенною та незалежною на своїй території. Ми будемо однозначно підтримувати позицію України. І для нас це є очевидним та однозначним з точки зору стратегічної безпеки Польщі, і взагалі безпеки нашої частини світу та Європи», – сказав польський президент (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2015. – 15.12).

Президенти України П. Порошенко та Польщі А. Дуда на зустрічі у Києві обговорили питання енергетичної співпраці. Президенти засудили проект «Північний потік – 2» як виключно політичний, такий, що створює можливість політичного тиску на інші країни.

Президент України на підсумковій прес-конференції висловив подяку польській стороні за створення умов для завершення розробки техніко-економічного обґрунтування побудови інтерконектора, за розуміння необхідності подальшого використання газотранспортних потужностей України для транспортування газу в Європу та неприпустимості реалізації проекту «Північний потік – 2». «Це є тверда позиція України та Польщі. Ми координуємось з нашими партнерами із Словаччини, з Балтійських і Скандинавських країн, з Італією, із величезною кількістю країн ЄС. Запевняємо, що цей проект немає аж ніякого економічного сенсу і є виключно політичним. Ми вважаємо неприпустимим надавати можливість

політичного тиску на як країни-члени ЄС, так і Україну внаслідок реалізації цього проекту», – наголосив Президент України.

Президенти домовилися продовжити докладати спільних зусиль для прийняття Європейською Комісією відповідального рішення, яке б не допустило збільшення залежності України, Польщі від російського газопостачальника.

Президент Польщі подякував Президентові України за позицію щодо проекту «Північний потік – 2», якому Польща заявила своє однозначне несприйняття. «У цьому питанні ми займаємо абсолютно спільну позицію, так само як й Словаччина. Це не є бізнес чи економічний проект. Це проект політичного характеру, проект, який істотно втручається в питання енергетичної безпеки наших країн. Саме тому його неможливо прийняти», – наголосив А. Дуда.

Президент Польщі назвав проект «Північний потік – 2» «шкідливою для Європейського Союзу інвестицією» та зазначив, що його країна буде на всіх можливих форумах протидіяти реалізації цього проекту **(Офіційне інтернет-представництво Президента України (http://www.president.gov.ua). – 2015. – 15.12).**

Президенти України та Польщі П. Порошенко та А. Дуда під час переговорів у Києві домовилися продовжити діалог щодо питань історичного минулого у рамках Консультативного комітету президентів.

Президент П. Порошенко у підсумковій заяві для представників ЗМІ наголосив, що українська сторона готова до відвертого та конструктивного діалогу з питань сторінок нашої спільної історії. «Ми домовилися, що в рамках Консультативного комітету цей діалог буде відбуватися. У цьому зв'язку ми вітаємо активізацію співпраці між українським і польським інститутами національної пам'яті», – сказав глава держави.

Водночас, підкреслив Президент, віддаючи глибоку шану жертвам трагічних сторінок, спільним обов'язком і України, і Польщі є забезпечення мирного сьогодення та дружнього щасливого майбутнього нащадкам. «Ми повністю погодили цю позицію з паном президентом. Історія добре навчила, що, коли сваряться українці й поляки, виграє хтось третій. Ми цього, впевнені, що не допустимо. Наш підхід буде дуже відповідальний», – заявив П. Порошенко.

У свою чергу, президент Польщі зауважив: «Ми не маємо сумнівів, так само як і Президент України, що планування та створення гарного українсько-польського майбутнього має спиратися на історичну правду, навіть якщо ця правда є болісною» **(Офіційне інтернет-представництво Президента України (http://www.president.gov.ua). – 2015. – 15.12).**

Президент України П. Порошенко підписав Указ про створення Міжнародної дорадчої ради.

Раду утворено як консультативно-дорадчий орган при главі держави, який має сприяти впровадженню реформ в Україні на основі кращого міжнародного досвіду.

Указом затверджено Положення про Міжнародну дорадчу раду, а також її персональний склад. Головою Ради є Президент, його заступником – глава Адміністрації Президента Б. Ложкін. До роботи у складі ради запрошено досвідчених авторитетних міжнародних діячів, зокрема, К. Більдта, Е. Блера, Е. Брока, М. Дзурінду, Е. Ебботта, А. Кваснівського, Б.-А. Леві, А. Ослунда, Андерса Фог Расмуссена, Ш. Фюле.

Основними завданнями Ради визначено обговорення проблем розвитку держави та найважливіших аспектів зовнішніх зносин, вироблення за результатами обговорення відповідних рекомендацій; обговорення процесу впровадження в Україні реформ, підготовка пропозицій та рекомендацій щодо визначення напрямів і механізмів здійснення в Україні реформ на основі кращого міжнародного досвіду; подання пропозицій щодо розгляду питань на засіданнях Національної ради реформ та інших консультативно-дорадчих органів, утворених Президентом України.

Для виконання покладених на неї завдань Міжнародна дорадча рада має право одержувати від міністерств, інших центральних і місцевих органів виконавчої влади, підприємств, установ і організацій необхідні інформацію, документи чи матеріали. Також вона може створювати робочі експертні комісії чи групи, залучати до обговорення питань представників органів влади, громадських об'єднань, підприємств, установ, організацій, експертів.

У Положенні зазначається, що організаційною формою роботи Ради є засідання, а рішення ухвалюються більшістю присутніх на засіданні.

Зазначеним Указом також ліквідується Дорадча міжнародна рада реформ і визнаються такими, що втратили чинність, укази Президента № 78 від 13 лютого та № 268 від 13 травня поточного року.

Документ набирає чинності з дня його опублікування ***(Офіційне інтернет-представництво Президента України (http://www.president.gov.ua). – 2015. – 16.12).***

На засіданні уряду України в середу, 16 грудня, Кабінет Міністрів затверджує річну національну програму співробітництва між Україною і НАТО і передасть її на підпис Президенту України. Про це на засіданні уряду повідомив Прем'єр-міністр України А. Яценюк.

Він наголосив, що завдання України – стати фактичним членом Північноатлантичного альянсу: «Це тоді, коли стандарти в українських Збройних силах, тренування в ЗСУ повністю і цілком відповідають тим стандартам, які є в країнах-членах НАТО».

«Це найкоротший шлях для того, щоб Україна отримала юридичне

членство в Альянсі», – підкреслив глава уряду.

«Переконалий, що реформа Збройних сил України, яка проводиться міністром оборони України під керівництвом Президента, приведе Україну і до фактичного, і до юридичного членства в Альянсі», – зазначив А. Яценюк (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 16.12*).

Запуск LNG-терміналу в польському м. Свіноуйсце «суттєво підвищує енергетичну незалежність Польщі і може суттєво підвищити енергетичну незалежність України», – підкреслив Прем'єр-міністр України А. Яценюк у вівторок, 15 грудня, на зустрічі з президентом Республіки Польща А. Дудою, який перебував в Україні з офіційним візитом.

Глава уряду привітав Польщу з запуском LNG-терміналу в м. Свіноуйсце декілька днів тому, зазначивши, що туди вже прийшов перший вантаж газу із Катару.

А. Яценюк нагадав про спільний проект двох країн щодо будівництва інтерконектора між Україною та Польщею. Він зазначив, що після будівництва цього інтерконектора Україна зможе купувати в Польщі до 8 млрд куб. м газу: «І разом ми будемо більш прибуткові й більш енергетично незалежні».

Ще один енергетичний проект, який діє між двома країнами, – це постачання електричної енергії до Польщі з Хмельницької атомної електростанції: «Наші державні компанії могли б далі продовжити переговори по будівництву цієї схеми постачання».

А. Яценюк підкреслив, що уряд України цінує та вітає рішення щодо надання своєї для Національного банку України в розмірі 1 млрд євро.

Прем'єр-міністр України також нагадав, що уряд Польщі прийняв рішення про надання допомоги Україні в розмірі 100 млн євро: «Це ті кошти, які будуть освоюватися польськими та українськими компаніями для розбудови українсько-польського кордону, будівництва доріг і для того, щоби Україна таки насправді стала європейською державою. Бо європейська держава починається з нашого спільного кордону».

А. Яценюк висловив вдячність Польщі як близькому союзнику України в прагненні до Європи: «Ми не просто сусіди, ми дуже близькі друзі» (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 15.12*).

Прем'єр-міністр України А. Яценюк звернувся до міністра інфраструктури України, міністра економічного розвитку та торгівлі України разом із ПАО «Укрзалізниця», та міністра енергетики та вугільної промисловості України і НКРЕКП провести зустріч з приводу тарифної політики ПАО «Укрзалізниця» на 2016 р. Про це глава уряду сказав на засіданні Кабінету Міністрів у середу, 16 грудня.

Він підкреслив, що вже провів розмову з цього питання із міністром інфраструктури України.

А. Яценюк також наголосив на важливості того, «аби для операторів ринку і для нашої корпоративізованої “Укрзалізниці” фінансовий план був зрозумілий принаймні на три роки наперед».

«Політика повинна визначатися не тактичними кроками на місяць, а стратегічними на декілька років наперед», – додав глава уряду (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>)*. – 2015. – 16.12).

Рішенням уряду України забороняються поставки робіт, товарів і послуг за всіма митними режимами з тимчасово окупованої території на іншу територію України та/або з іншої території України на тимчасово окуповану територію України. Про це заявив Прем'єр-міністр України А. Яценюк у середу, 16 грудня, на засіданні Кабінету Міністрів.

Він зазначив, що виняток становитимуть особисті речі громадян, соціально значущі продукти харчування та гуманітарна допомога.

А. Яценюк підкреслив, що відповідне рішення Кабінету Міністрів України, згідно з законом про вільну економічну зону Крим, набере чинності протягом 30 днів з моменту його ухвалення.

«Сьогодні уряд прийме це рішення, воно буде оприлюднене і через 30 днів набере чинності», – підкреслив він.

Щодо постачання електричної енергії, А. Яценюк наголосив, що воно може здійснюватися виключно на підставі рішення Ради національної безпеки і оборони України (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>)*. – 2015. – 16.12).

В Україні активно впроваджується нова регіональна політика, яка базується на підходах та принципах Європейського Союзу.

Про це в прямому ефірі «Українського радіо» сказала директор департаменту з питань регіонального розвитку Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України О. Кучеренко.

За її словами, нині перед регіональним розвитком стоїть багато завдань і викликів. Насамперед це макроекономічна ситуація, яка через конфлікт на Сході України, залишається доволі складною для регіонів і безумовно впливає на їхній розвиток.

Вона зауважила, що Мінрегіон ставить за мету покращити якість життя в регіонах і досягти європейських стандартів.

«У минулому році було прийнято державну стратегію регіонального розвитку, яка визначила три головні цілі: підвищити конкурентоспроможність регіонів, забезпечити їхню згуртованість і просторовий розвиток, а також ефективне державне управління в сфері регіонального розвитку», – наголосила директор департаменту.

«У цьому році вдалося створити правові рамки для повноцінного впровадження цієї стратегії. Було прийнято Закони України “Про засади

державної регіональної політики», «Про добровільне об'єднання територіальних громад» і цілий ряд підзаконних актів Кабінету Міністрів України. Це дало нам нову систему планування регіонального розвитку, забезпечення його фінансування та реалізації програми проектів регіонального розвитку», – повідомила О. Кучеренко.

Також вона зазначила, що вже працює нова система моніторингу реалізації державної регіональної політики, базуючись на підходах Європейського Союзу, яка дає змогу оцінити стан соціально-економічного розвитку регіону відповідно до стандартів і методик визначення конкурентоспроможності, та нагадала про важливість інституційного забезпечення регіонального розвитку.

«Створено та запущено систему нового механізму планування та визначено державну стратегію. Регіони продовжують приймати свої власні стратегії розвитку – загалом їх уже 21. І після виборів, що відбулися 25 жовтня, очікуємо, що ще чотири регіони – Львів, Одеса Тернопіль, Запоріжжя до кінця року приймуть свої стратегії», – відзначила О. Кучеренко та додала, що маючи такий пакет стратегічних і планових документів регіони можуть розраховувати на фінансову підтримку з Державного фонду регіонального розвитку для впровадження пріоритетних проектів розвитку регіонів (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 15.12*).

15 грудня на базі Національного військово-медичного клінічного центру «ГВКГ» відбулася прес-конференція з питань психологічної реабілітації учасників АТО.

У заході взяли участь представники Міністерства оборони України на чолі з помічником міністра оборони полковником медичної служби В. Стеблюком, Міністерства соціальної політики України, Державної служби України у справах ветеранів війни та учасників антитерористичної операції, військові психологи та ін.

Зокрема, під час заходу було зазначено, що психологічна реабілітація військовослужбовців-учасників АТО в Україні здійснюється за допомогою державних структур, медичних установ і реабілітаційних центрів, а також за допомогою небайдужих громадян і волонтерів.

«Насамперед, військовослужбовці потребують не тільки фізичної реабілітації, а й психологічної. Адже після перебування військового на полі бою їхня психіка зазнає чималих травм, що призводить до серйозних наслідків», – зазначив полковник медичної служби В. Стеблюк і додав, що за час проведення антитерористичної операції психологічну реабілітацію пройшли близько 7500 військовослужбовців.

Крім того, відкрито окремі психологічні кабінети у військових госпіталях з невеликою чисельністю ліжко-місць (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 15.12*).

ПОЛІТИКА

В ЕС Украину обвинили в затягивании создания Антикоррупционного бюро.

Глава представительства Европейского Союза в Украине Я. Томбинский считает, что украинские власти затянули процесс создания Национального агентства по предотвращению коррупции, которое является важным в безвизовом диалоге Киева и Брюсселя. Об этом он заявил в интервью "Интерфакс-Украина" (<http://korrespondent.net/ukraine/3603903-v-es-obvynyly-ukraynu-v-zatiahvanyu-sozdanyia-antykorrupcyonnoho-buiro>).

"Закон об этом Агентстве был принят полгода назад. Была создана конкурсная комиссия, которая должна была избрать пять членов, а она выбрала лишь троих. Это не дает уверенности в общем процессе", – сказал дипломат. Он также отметил, что этот орган является одним из элементов общей картины того, как Украина планирует бороться с коррупцией. "Зачем ждали столько времени и зачем всё делать в последнюю минуту, под таким давлением? Нет уверенности внутри Украины, что это нужно в первую очередь не для ЕС, а для самой Украины", – подчеркнул Я. Томбинский.

Дипломат выразил убеждение, что все украинские политики осознают одну из наиболее серьезных проблем – коррупцию, которую стоит искоренить. "Я за три года в Украине не слышал ни от одного из политических деятелей высказывания о том, что в Украине нет коррупции и с этим все хорошо. Так зачем осуществлять шаги на этом пути под внешним давлением? Почему же не сделать это самим внутри страны? Мне кажется, лучше отчитываться перед Брюсселем о том, что Украина сама идет правильным путем без какого-либо напоминания ей об этом", – резюмировал посол.

Ранее посол ЕС в Украине Я. Томбинский опроверг информацию о блокировании ЕС финансирования Антикоррупционной прокуратуры (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 16.12).

15 декабря обнародованы итоги очередной встречи по Донбассу.

Политическая подгруппа не достигла соглашения по вопросу выборов в отдельных районах Донбасса. Практическим результатом стала договоренность о разминировании 12 участков (<http://korrespondent.net/ukraine/politics/3603376-obnarodovany-ytohy-ocherednoi-vstrechy-po-donbassu>).

Пресс-секретарь Л. Кучмы (уполномоченный от Украины на переговорах в Минске) Д. Олифер сообщила об итогах заседания Трехсторонней рабочей группы во вторник.

По ее словам, основная задача, которая стоит сейчас перед гуманитарной подгруппой – это освобождение пленных, в первую очередь – тех, кто болен и ранен. 22 декабря на заседании Трехсторонней контактной

группы будет заслушан специальный доклад представителей гуманитарной подгруппы по этому вопросу. Украина надеется, что на этом заседании в данном вопросе будет достигнут существенный прогресс.

Подгруппа по безопасности во вторник согласовала для разминирования 12 участков.

В политической подгруппе пока не удалось достигнуть соглашения по основным вопросам, в частности, по вопросу проведения выборов в отдельных районах Донецкой и Луганской областей. Ключевой составляющей возможного консенсуса является полное прекращение боевых действий. Это же требование необходимо и для полноценной работы подгрупп по экономическим и гуманитарным вопросам. Это же условие является обязательным для проведения разминирования.

Международные гуманитарные организации по-прежнему не имеют доступа к неподконтрольным Украине районам Донецкой и Луганской областей. Украина настаивает на том, чтобы этот доступ был предоставлен: Международный Комитет Красного Креста должен получить доступ к украинским заложникам, которые находятся на территории отдельных районов Донецкой и Луганской областей.

Международный Комитет Красного Креста готов принять участие в поиске пропавших без вести на Донбассе. В ближайшее время экспертам предоставят списки людей, которых ищут их родные и близкие.

Украинская сторона обращает особое внимание на экологическую ситуацию, которая сложилась в результате боевых действий на Донбассе. Для мониторинга этого вопроса могут быть приглашены эксперты специальной международной миссии (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>)). – 2015. – 15.12).

Меркель: Отменить санкции против РФ пока нельзя.

Санкции в отношении России могут быть ослаблены лишь после выполнения Москвой минских соглашений, однако этого пока не наблюдается. Об этом заявила в пятницу канцлер Германии А. Меркель, передает Reuters (<http://korrespondent.net/world/3603851-merkel-otmenyt-sanktsyy-protyv-rf-poka-nelzia>).

«Возможность снятия санкций с России все еще связана с полным выполнением условий минских договоренностей. Этого пока не достигнуто», – сказала А. Меркель в бундестаге.

В пятницу постпреды стран ЕС обсудят продление еще на полгода санкций в отношении Москвы.

Напомним, на минувшей неделе несколько государств во главе с Италией отказались поддерживать решение об автоматическом продлении экономических санкций в отношении России.

В понедельник глава европейской дипломатии Ф. Могерини заявила, что вопрос антироссийских санкций решится на этой неделе.

В этот вторник глава МИД Италии П. Дзентильони сказал, что его

страна поддержит продление санкций на саммите ЕС на этой неделе. Однако уже в среду премьер-министр Италии М. Ренци заявил, что Европа и другие западные страны, скорее всего, пересмотрят санкции против России в ближайшие месяцы (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 16.12).

Российская Федерация и Соединенные Штаты Америки подтвердили поддержку минских договоренностей по Украине. Об этом заявил министр иностранных дел РФ С. Лавров (<http://korrespondent.net/ukraine/politics/3603408-rf-y-ssha-zaiavyly-o-konkretnykh-ydeiakh-po-realyzatsyy-mynskykh-sohlashenyi>).

«РФ и США в развитие тех договоренностей, которые были в принципиальном плане достигнуты между президентами Путиным и Обамой, подтверждают свою поддержку минских договоренностей, поддержку “нормандского формата” и будут использовать свои возможности, чтобы добиться полного выполнения минских соглашений. Есть конкретные идеи о том, как это наиболее эффективно продвигать. Рассчитываем оставаться в контакте с нашими американскими коллегами», – отметил С. Лавров.

В свою очередь госсекретарь США Дж. Керри заявил, все стороны должны выполнять минские соглашения (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 15.12).

Польша не будет участвовать в «нормандском формате» переговоров по урегулированию ситуации на Донбассе. Об этом во время пресс-конференции в Киеве сообщил президент Польши А. Дуда. Он отметил, что международное право должно действовать.

По словам А. Дуды, возвращение контроля украинской власти над украинской территорией – это вопросы, связанные с реализацией международного права.

В то же время А. Дуда отметил, что Польша будет следить за реализацией минских соглашений, однако не будет вмешиваться в «нормандский формат».

«Мы не будем вмешиваться в “нормандский формат”, но мы сторонники того, чтобы минские соглашения были реализованы. Мы будем следить, чтобы дело реализации минских соглашений и осуществление их решений было реализовано», – сказал он.

Напомним, в августе польский президент А. Дуда заявлял, что Польша, а также другие соседи Украины должны быть привлечены к переговорам по решению конфликта на Донбассе (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2015. – 15.12).

Президент Беларуси А. Лукашенко заявляет, что у него нет разногласий с российским президентом В. Путиным по ситуации в Украине и на Ближнем Востоке.

«Беларусь по-соседски заинтересована в мире на украинской земле, на Ближнем Востоке. У нас абсолютно нет расхождений с президентом России по этим проблемам», – заявил А. Лукашенко во вторник, 15 декабря, после встречи с В. Путиным в Москве (<http://korrespondent.net/ukraine/politics/3603420-lukashenko-s-putynym-net-raskhozhdenyi-po-ukrayne>).

Президент В. Путин, в свою очередь, назвал отношения между Москвой и Минском «стратегическими». «В их основе прочные традиции дружбы, взаимоуважения и добрососедства двух братских народов. Мы заинтересованы в том, чтобы многоплановое российско-белорусское взаимодействие динамично развивалось по всем направлениям», – отметил В. Путин.

Традиционно Беларусь была близким союзником России, но на протяжении последнего времени белорусский президент А. Лукашенко время от времени критиковал политику Москвы в отношении Украины.

Ранее президент Белоруссии А. Лукашенко выразил уверенность, что Донбасс останется в составе Украины, несмотря на нынешний вооруженный конфликт в регионе. А вот насчет украинского будущего Крыма он не столь уверен (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 15.12).

Россия приостановила действие соглашения о Зоне свободной торговли (ЗСТ) с Украиной. Соответствующий указ за подписью президента РФ В. Путина опубликован на официальном интернет-портале правовой информации РФ (<http://korrespondent.net/business/economics/3603798-rossyia-priostanovyla-deistvye-zst-s-ukraynoi>).

Договор приостанавливается с 1 января 2016 г.

«В связи с исключительными обстоятельствами, затрагивающими интересы и экономическую безопасность РФ и требующими принятия безотлагательных мер, постановляю:... приостановить с 1 января 2016 г. действие Договора о зоне свободной торговли, подписанного в городе Санкт-Петербурге 18 октября 2011 г., в отношении Украины», – говорится в указе.

МИД РФ поручено уведомить Украину о приостановке действия договора.

Напомним, ранее в ответ на ЗСТ между Украиной и ЕС правительство России приняло решение ввести продуктовое эмбарго против Украины, которое вступит в силу с 1 января 2016 г.

Премьер-министр А. Яценюк оценил потери украинского экспорта в Россию в 2016 г. в случае торгового эмбарго в 600 млн дол. (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 16.12).

Чтобы вернуть Крым, нужно выходить на спецрешение ООН – Р. Чубаров.

Снятие с РФ международных экономических санкций может привести к полной утрате Украиной оккупированного Россией Крыма. Об этом 15 декабря на ежегодной встрече руководства меджлиса крымскотатарского народа с главами дипломатических миссий и аккредитованных в Украине международных организаций заявил глава меджлиса Р. Чубаров.

«Постоянное утверждение партнеров Украины, что, мол, при условии выполнения Россией минских соглашений с нее будут сняты экономические санкции, кроме тех, что были объявлены в связи с оккупацией Крыма, с нашей точки зрения, несет реальную утрату Украиной Крыма. Соответственно, крымские татары будут полностью отданы на растерзание оккупантам», – сказал он.

Р. Чубаров заявил, что для избежания социальных и гуманитарных катастроф, которые, вероятно, последуют за снятием санкций, Украина и ее международные партнеры должны применить все предусмотренные международным правом инструменты для того, чтобы обеспечить постоянное присутствие на полуострове специальной международной миссии под эгидой ООН с целью мониторинга соблюдения прав и свобод человека.

«Поэтому мы убеждены, что нужно выходить на специальное решение ООН, а для этого сам характер диалога с Россией по части оккупированного Крыма должен быть кардинально изменен. Становится очевидной безотлагательность создания и специальной международной площадки по Крыму, призванной стать местом для обсуждения и поисков путей для деоккупации Крыма и восстановления территориальной целостности Украины в рамках ее международно признанных границ», – заключил глава меджлиса (*Четверта Влада (<http://4vlada.net>). – 2015. – 15.12*).

Морская блокада Крыма возможна в начале 2016 г. – Л. Ислямов.

Координатор акции по блокаде Крыма, вице-президент Всемирного конгресса крымских татар Л. Ислямов прогнозирует старт морской блокады оккупированного Россией Крыма в конце 2015 – начале 2016 г.

Об этом он сказал журналистам в Киеве 15 декабря после встречи лидеров меджлиса крымскотатарского народа с представителями дипломатических миссий, передает «Радио Свобода».

«Детали я не могу вам озвучить. Мы к ней (блокаде. – Ред.) готовимся всеми силами и средствами, которые у нас есть. Ближайшая перспектива это конец года – начало следующего, тогда вы увидите в реальном виде, как она будет происходить... Мы вас обязательно проинформируем, вы об этом услышите», – сказал он.

Л. Ислямов добавил, что есть предварительное согласие лидеров меджлиса на морскую блокаду аннексированного полуострова. Он также отметил, что инициаторы блокады стремятся сделать оккупацию Крыма

«максимально дискомфортной для оккупантов».

Председатель меджлиса крымскотатарского народа Р. Чубаров сообщал, что группа юристов изучает правовую возможность организации морской блокады Крыма (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2015. – 16.12).

Окружной административный суд Киева запретил деятельность Коммунистической партии Украины по иску Министерства юстиции. Об этом сообщает пресс-служба суда (<http://korrespondent.net/ukraine/politics/3603953-sud-zapretyl-deiatelnost-kpu>).

В среду, 16 декабря, суд завершил рассмотрение дела по иску Минюста к КПУ о запрете ее деятельности. Дело рассматривалось при участии третьего лица – уполномоченного Верховной Рады Украины по правам человека.

Ранее сообщалось, что Киевский апелляционный административный суд отказался удовлетворять иск КПУ к Минюсту (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 16.12).

Ветераны Кривбасса обратились к Президенту Украины П. Порошенко с просьбой обратить внимание на ситуацию в городе и не допустить дестабилизации.

«Сейчас на Верховную Раду оказывается давление, чтобы они приняли неконституционный закон о проведении внеочередных выборов мэра. Мы призываем Вас не допустить этого: это не только попрание законов, но и неуважение к криворожанам и их выбору», – подчеркнул председатель Криворожской городской организации ветеранов Н. Дабижа.

Он отметил, что Кривой Рог сделал свой выбор и люди выбрали мэром Ю. Вилкула. «Благодаря ему Кривой Рог всегда был впереди – к нам приезжают учиться и перенимать опыт работы. Мы всегда рады гостям, но категорически против, чтобы заезжие провокаторы из Львова и других городов приезжали к нам учить, как нам жить. Только Ю. Вилкул может обеспечить мир и развитие Кривого Рога», – сказал Н. Дабижа.

Как отметил председатель Криворожской городской организации ветеранов, Ю. Вилкул всегда поддерживал их, демонстрируя заботу и глубокий патриотизм (*Минпром* (<http://minprom.ua>). – 2015. – 16.12).

ЕКОНОМІКА

НБУ посилив вимоги до аудиторських фірм, що здійснюють аудит банків.

З 16 грудня вступає в дію прийнята Національним банком постанова, яка посилює вимоги до аудиторських фірм, які проводять аудит банків, передає УНН з посиланням на прес-службу НБУ.

Правління НБУ прийняло 14 грудня 2015 р. Постанову «Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України з питань аудиту банків».

«Зміни передбачають обов'язкове надання аудиторською фірмою для включення до зазначеного реєстру копій сертифікатів (свідоцтв), що підтверджують кваліфікацію у сфері міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) працівників аудиторської фірми, що здійснюють аудит банку», – йдеться у повідомленні.

Водночас розширено підстави для прийняття регулятором рішення про виключення аудиторської фірми з реєстру та встановлено додатковий обов'язок подання банком до Нацбанку звіту аудитора в разі проведення аудиту банку (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2015. – 16.12).

Нацбанк утвердил политику в сфере закупок. Об этом говорится в постановлении от 11 декабря 2015 г. № 881, сообщает пресс-служба регулятора.

Одобрений документ устанавливает и описывает ключевые этапы процесса закупок: инициирование, обоснование необходимости и целесообразности, планирование закупок, проведения электронных торгов, выбор поставщика, мониторинг закупок и оценку качества выполнения договоров.

«Утвержденная политика в сфере закупок предусматривает четкую и понятную методологию; автоматизированные, стандартизированные и централизованные процессы; бережное использование природных ресурсов и экологические закупки (так называемые зеленые закупки), регулярное публичное раскрытие информации о закупках», – отмечается в сообщении.

НБУ также определил условия и меры, которые запрещено применять как регулятору, так и поставщикам товаров и услуг. Среди них – участие в осуществлении торгах связанных с центробанком лицам, представление участником недостоверной информации, установление дискриминационных требований к участникам, товарам или услугам, непрозрачность процедуры определения победителя.

В дальнейшем весь комплекс нормативных документов Национального банка в этой сфере будет формироваться на основании принятой политики (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 16.12).

Госбанкам не нужен дополнительный капитал.

По предварительным оценкам Министерства финансов, государственные банки не нуждаются в докапитализации.

«По госбанкам сумму в бюджет-2016 мы не закладывали. Все будет зависеть от результатов годового аудита. Мы надеемся, и оценки Национального банка на сегодняшний день таковы, что государственные

банки не требуют дополнительного капитала. Конечный годовой аудит уже определит эту необходимость окончательно», – сказал первый заместитель министра финансов И. Уманский.

О том, что Минфин не предусматривает существенных расходов на докапитализацию банков в следующем году, ранее заявляла и Н. Ярьсько. По ее словам, в 2015 г. на эти цели было потрачено 36 млрд грн (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 15.12).

Профицит внешней торговли возрос.

Положительное сальдо внешней торговли товарами за январь – октябрь составило 381 млн дол. против положительного сальдо в 290,1 млн дол. за аналогичный период 2014 г. Об этом говорится в сообщении Госстата.

За январь – октябрь экспорт товаров составил 31 млрд 341,7 млн дол., импорт – 30 млрд 960,7 млн дол. По сравнению с январем – октябрём 2014 г. как в экспорте, так и в импорте произошло сокращение поставок на 31,8 и 32,2 % соответственно (на 14 млрд 627,1 млн и 14 млрд 718,0 млн дол. соответственно).

Объем экспорта товаров в страны ЕС составил 10 млрд 471,7 млн дол., или 33,4 % от общего объема экспорта, и уменьшился по сравнению с десятью месяцами прошлого года на 28,4 %.

Импорт товаров из стран ЕС составил 12 млрд 546,8 млн дол., или 40,5 % от общего объема, и уменьшился против десяти месяцев 2014 г. на 27,9 % (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 16.12).

Министерство финансов продлило срок депозита в объеме 200 млн дол., размещенного в государственном Укргазбанке, до 22 декабря. Об этом заявил заместитель министра финансов И. Уманский.

«Мы продлили срок возврата депозита. Видел главу правления: 100 млн готовы вернуть сегодня, 100 млн еще решаются, до 22 готовы вернуть», – сказал И. Уманский.

Напомним, Министерство финансов разместило временно свободные средства в объеме 200 млн дол., предоставленные стране правительством, на депозитном счете Укргазбанка под 5 % годовых на срок до 1 декабря, что должно помочь «Нефтегазу» в закупках газа (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 15.12).

Министерство энергетики и угольной промышленности Украины передало акции НАК «Нефтегаз Украины» Министерству экономического развития и торговли. Об этом «Українським Новинам» сообщил источник в «Нефтегазе».

«Министр Демчишин вчера (15 декабря) подписал передачу (акций)», – сказал он.

5 декабря Кабинет Министров постановлением № 1002 обязал Минэнергоугля передать акции НАК «Нефтегаз Украины» Минэкономразвития.

После принятия этого постановления «Нефтегаз» может самостоятельно, без согласования с центральными органами исполнительной власти, назначать высшее руководство компаний «Укргаздобыча», «Укртранснефть» и «Укртрансгаз».

4 декабря Кабинет Министров проголосовал за новую редакцию устава «Нефтегаза», которая предусматривает, что акционером компании вместо Минэнергоугля станет МЭРТ (*Минпром (<http://minprom.ua>)*. – 2015. – 16.12).

Протягом дев'яти місяців 2015 р. населення спожило 6,3 млрд куб. м газу, видобутого ПАТ «Укргазвидобування». Про це повідомляє прес-служба НАК «Нафтогазу України» на сторінці у Facebook, передає УНН.

«Станом на кінець III кварталу 2015 р., сумарно за поточний період було закачано до сховищ 4,3 млрд куб. м газу “Укргазвидобування”. Крім того, на поточні потреби населення за цей період було використано 6,3 млрд куб. м газу УГВ», – йдеться у повідомленні.

За даними «Нафтогазу», у I кварталі 2015 р., населення спожило 5,7 млрд куб. м газу. Зокрема, 3,2 млрд куб. м (56 %) газу було придбано в «Укргазвидобування» та 2,5 млрд куб. м (43,9 %) газу було імпортовано із-за кордону.

Як повідомляв УНН, 15 грудня, Міністерство фінансів не передбачає у 2016 р. докапіталізацію НАК «Нафтогаз України» (*Українські Національні Новини (<http://www.unn.com.ua>)*. – 2015. – 16.12).

На «Укргазвидобування» припадає 75 % видобутого газу в Україні.

У I півріччі 2015 р., на публічне акціонерне товариство «Укргазвидобування» приходиться 75 % видобутого газу в Україні – 14,5 млрд куб. м. Про це повідомляє прес-служба НАК «Нафтогаз Україна» на сторінці у Facebook, передає УНН.

За даними прес-служби, у I півріччі 2015 р., на ПАТ «Укргазвидобування» приходилось 75 % загального видобутку газу України – 14,5 млрд куб. м, та 20 % видобутку рідких вуглеводнів – 500 тис. т.

Зокрема, компанією планується сплатити до бюджету України у 2016 р. 30 млрд грн платежів. Водночас компанія вже перевищила план з реалізації газу для населення на 3,5 % та збільшила обсяги сейсмічних робіт у п'ять разів порівняно з аналогічним періодом 2014 р.

Довідково: ПАТ «Укргазвидобування» – найбільша газовидобувна компанія України та економікоутворююче підприємство (*Українські Національні Новини (<http://www.unn.com.ua>)*. – 2015. – 16.12).

«Укртрансгаз» планує до 25 грудня завершити роботи зі збільшення потужностей газопроводу зі Словаччини.

ПАТ «Укртрансгаз» планує до 25 грудня поточного року завершити роботи щодо збільшення пропускної можливості газопроводу зі Словаччини в Україну до 54 млн куб. м на добу з 42 млн куб. м на добу. Про це сьогодні повідомив журналістам головний інженер держкомпанії І. Бурак, передає кореспондент УНН.

«До 25 грудня будемо готові... Зі словацького боку – вони декларували, що завершать роботи до 1 грудня, але, я думаю, вони ще не готові», – сказав І. Бурак (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2015. – 15.12).

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ

СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ

Министерство экономического развития и торговли прогнозирует в декабре умеренное повышение цен. Повышение цен обусловлено возрастанием стоимости продовольствия и незначительным напряжением на валютном рынке. Соответствующий прогноз содержится в аналитическом отчете, опубликованном на сайте ведомства.

Также в министерстве отметили, что основным риском повышения инфляции до конца года является отложенный спрос, сформированный благодаря задолженности по заработной плате в объеме 1,97 млрд грн, а также высокие инфляционные ожидания.

При этом возвращение к инфляции в ноябре после дефляции в октябре аналитики объяснили сезонным повышением цен на продукты питания и коммунальные услуги.

Как сообщалось, потребительские цены в Украине в ноябре 2015 г. по сравнению с октябрём возросли на 2 %.

Рост потребительских цен в Украине возобновился после их падения (дефляции) в октябре по сравнению с предыдущим месяцем на 1,3 %.

По информации Госстата, в годовом выражении (ноябрь 2015 г. к ноябрю 2014 г.) инфляция ускорилась до 46,6 % с 46,4, зафиксированных месяцем ранее.

С начала года, за январь – ноябрь, потребительские цены в Украине возросли на 42,3 % (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2015. – 15.12).

ЕБРР резко уменьшил кредитование Украины.

Европейский банк реконструкции и развития в январе – ноябре выдал

кредиты украинским компаниям и муниципалитетам на 690 млн евро. Об этом сообщил старший советник по внешним связям ЕБРР А. Усов в комментарии изданию «Вести».

«До конца года портфель банка еще вырастет, планируется подписание двух крупных кредитных проектов», – отметил он. А. Усов уточнил, что в 2014 г. ЕБРР выделил малому и среднему бизнесу в Украине рекордные 1,2 млрд евро кредитов.

«В этом году сумма значительно меньше, а что будет в следующем – неизвестно. Никто не хочет брать на себя валютные риски в условиях экономического кризиса», – пояснил представитель ЕБРР.

По его словам, в 2016 г. ЕБРР сделает ставку на кредитование муниципальных проектов: «Будем развивать муниципальное кредитование. Планируем сотрудничать практически со всеми областными центрами. Все эти проекты связаны с водо- и теплообеспечением, освещением, городским транспортом, развитием инфраструктуры».

В среднем на каждый такой проект банк выделит 10–25 млн евро. ЕБРР также частично прокредитует строительство метрополитена в Харькове и Днепропетровске (*Минпром (<http://minprom.ua>). – 2015. – 16.12*).

Споживання електроенергії в Україні за 11 місяців скоротилося на 11,8 %.

За 11 місяців 2015 р. в Україні споживання електроенергії скоротилося на 11,8 %, порівняно з аналогічним періодом 2014 р., передає УНН з посиланням на прес-службу Міненерговугілля.

За даними відомства, за 11 місяців цього року промисловість скоротила споживання електроенергії на 17,6 %, порівняно з січнем – листопадом 2014 р.

Водночас сільгоспспоживачі за 11 місяців цього року скоротили споживання електроенергії на 4,2 %, комунально-побутові підприємства – на 8,8 %, населення – на 5,8 %.

Як повідомляв УНН, в Україні споживання електроенергії протягом січня – жовтня 2015 р. скоротилося на 12 % – до 97,7 млрд кВт/год порівняно з аналогічним періодом минулого року (*Українські Національні Новини (<http://www.unn.com.ua>). – 2015. – 15.12*).

А. Абромавичус оцінив Центрэнерго.

Стоимость энергогенерирующей компании «Центрэнерго» за последние пять лет упала в пять раз – до 200 млн дол. Об этом заявил министр экономического развития и торговли А. Абромавичус, передает «Интерфакс-Украина».

«Центрэнерго» сейчас стоит 200 млн дол., два года назад – 500 млн дол., а пять лет назад стоило 1 млрд дол.», – сказал министр. По его мнению, дальнейшее затягивание приватизации этой компании нецелесообразно.

«Никогда правильного момента не будет, стоимость объектов только уменьшается», – добавил он.

«Центрэнерго» эксплуатирует Углегорскую, Змиевскую и Трипольскую ТЭС суммарной установленной мощностью 7550 МВт. Государству в лице Министерства энергетики и угольной промышленности принадлежит 78,3 % акций компании.

Компания в январе – сентябре 2015 г. получила чистый убыток 81,79 млн грн против 218,92 млн грн чистой прибыли в аналогичном периоде прошлого года. Ее чистый доход упал на 15,9 % – до 4 млрд 671,81 млн грн, а производство компанией электроэнергии сократилось на 41 % – до 5 млрд 445,18 млн кВт-ч (*Минпром (<http://minprom.ua>). – 2015. – 16.12*).

Перевозка грузов в Украине за 11 месяцев упала на 12 %.

Транспортные предприятия Украины (без учета территории Автономной Республики Крым и г. Севастополя, а также части зоны проведения АТО) в январе – ноябре 2015 г. сократили перевозку грузов на 11,7 % по сравнению с январем – ноябрем 2014 г. – до 546,8 млн т. Грузооборот перевозчиков за этот период сократился на 6,5 % – до 289,5 млрд ткм. Об этом сообщает Государственная служба статистики Украины.

Транспортировка грузов по железной дороге сократилась на 10,8 % – до 318,7 млн т.

Предприятия автомобильного транспорта перевезли 133,9 млн т грузов, что на 19,5 % меньше, чем в январе – ноябре 2014 г.

По магистральным трубопроводам транспортировано 88,1 млн т грузов (на 2,5 % меньше, чем в аналогичный период прошлого года).

Авиационный транспорт перевез 0,1 млн т грузов (на 14,8 % меньше, чем в январе – ноябре 2014 г.) (*Минпром (<http://minprom.ua>). – 2015. – 16.12*).

Обсяг тіньового ринку нафтопродуктів становить близько 7 млрд грн, – експерт.

Державний бюджет України може недоотримати 7 млрд грн, що перебувають на тіньовому ринку нафтопродуктів. Однак якщо в новому податковому законодавстві країни буде закріплено впровадження електронних акцизних накладних та інших електронних систем моніторингу, це посприятиме детінізації ринку. Таку думку в коментарі агентству висловив директор консалтингової компанії «А-95» С. Куюн, передає УНН.

«На паливному ринку ситуація доволі складна. За нашими підрахунками, близько 24 % українського ринку бензину в 2015 р. знаходиться в тіні – тобто, такий обсяг палива “гуляє” без сплати всіх податків. На сьогодні загальна сума неврахованого бензину становить близько 6–7 млрд грн. Відповідно, ці гроші пройдуть повз українського державного бюджету», – зокрема, пояснив експерт.

За словами С. Куяона, введення, наприклад, електронної акцизної накладної перешкодить відпливу коштів з ринку, оскільки не дають можливості операторам проводити фінансові махінації з бензином.

«Ми дуже чекаємо законопроектів, які включені в пакет податкових реформ. Вони стосуються посилення адміністрування акцизного збору, в тому числі, за допомогою впровадження акцизної накладної, яка гарантує наскрізний облік сплаченого акцизу – за аналогією зі сплатою ПДВ», – зазначив фахівець.

Поряд з електронною акцизною накладною експерти також обговорюють можливість впровадження інших систем електронного моніторингу. Зокрема тих, які припускають установку спеціального модуля у вигляді невеликого чіпа з програмним забезпеченням. Цей модуль через GSM-зв'язок з'єднаний з єдиним центром обробки даних. У момент продажу йде запит у цей центр і протягом частки секунди кожної торгової операції присвоюється унікальний номер.

Передбачається, що ці та інші нововведення дадуть змогу вивести значну частину економіки з тіні (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2015. – 16.12).

В Україні зростає рівень безробіття.

Кількість зареєстрованих безробітних у листопаді в Україні збільшилася на 9,9 % – до 433,5 тис. осіб проти 336,8 тис. безробітних у жовтні 2015 р., передає УНН з посиланням на дані Держстатистики. Також відмічається, що за даними Держстатистики в листопаді 2015 р. кількість безробітних зменшилася порівняно з січнем поточного року на 17,3 % – до 433,5 тис. осіб проти 524,4 тис. осіб на початок року.

Водночас у листопаді порівняно з жовтнем 2015 р. середній обсяг допомоги з безробіття зменшився на 16,0 грн, – до 1357,0 грн.

Як повідомляв УНН, середній розмір фінансової допомоги по безробіттю у вересні 2015 р. становив 1 тис. 387 грн, що на 16,8 % більше за показники у вересні 2014 р. (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2015. – 16.12).

Чистый убыток горно-металлургической группы «Мечел» в январе – сентябре 2015 г. сократился на 17 % по отношению к аналогичному периоду прошлого года и составил 1,012 млрд дол. Об этом говорится в сообщении компании.

Скорректированный чистый убыток снизился на 1 % – до 265 млн дол., показатель EBITDA возрос на 20 % – до 587 млн дол., выручка упала на 35 % – до 3,275 млрд дол.

Чистый долг компании на 30 сентября 2015 г. составил 6,454 млрд дол. В течении III квартала текущего года показатель снизился на 7 %. В группе сообщили, что продолжают вести переговоры о реструктуризации долга.

«Компания одновременно ведет переговоры о привлечении партнеров для разработки Эльгинского месторождения», – также отмечается в сообщении.

Ранее руководитель ВТБ А. Костин сообщал, что возглавляемый им банк может присоединиться к Газпромбанку в покупке у «Мечела» доли в Эльгинском угольном месторождении.

«Мечел» – крупная горнодобывающая и металлургическая группа. Объединяет производителей угля, железной руды, стали, проката, ферросплавов, тепловой и электрической энергии. За девять месяцев 2015 г. компания увеличила производство стали на 2 % по сравнению с аналогичным периодом 2014 г., до 3,24 млн т (*Минпром (<http://minprom.ua>). – 2015. 16.12*).

Государственный долг Италии приблизился к историческому рекорду, – СМИ.

После снижения в августе и сентябре, государственный долг Италии в октябре увеличился на 19,8 млрд евро и в общем составляет 2,211 трлн евро. Это чуть ниже рекордного долга в 2,218 трлн, зафиксированного в мае. Об этом сообщает итальянское издание La Repubblica.

Банк Италии объясняет, что рост задолженности был вызван увеличением денежной наличности, на 17,7 млрд, в общем составив 81,7 млрд евро в октябре 2015 г. В октябре прошлого года эта цифра составляла 69,4 млрд.

Как утверждают источники, сумма внешнего долга в основном отражает задолженность центральных властей – 20,6 млрд, в то время как долги местного самоуправления снизились на 0,8 млрд.

Отмечается также, что за первые десять месяцев этого года государственный долг Италии увеличился на 75,9 млрд евро (*Finance.ua (<http://news.finance.ua>). – 2015. – 16.12*).